

Školská poradenská zařízení kapacity, činnosti a jejich dostupnost

Tematická zpráva

2025

2026

Školská poradenská zařízení: kapacity, činnosti a jejich dostupnost

Tematická zpráva

Mgr. Martina Havlíčková

Mgr. Tomáš Pavlas

Mgr. Petr Suchomel, Dr.

© Česká školní inspekce | Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5

1. vydání | Vydala a vytiskla: Česká školní inspekce | 2026

ISBN 978-80-53039-50-5 (brožováno)

ISBN 978-80-53039-51-2 (online ; pdf)

ISBN 978-80-53039-52-9 (online ; ePub)

OBSAH

1	ÚVOD.....	6
2	SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ.....	10
3	ČINNOSTI A PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍ	14
3.1	EVIDENCE KLIENTŮ.....	15
3.2	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	16
3.3	PORADENSKÁ ČINNOST.....	19
3.3.1	NÁPLŇ PRÁCE PSYCHOLOGŮ A SPECIÁLNÍCH PEDAGOGŮ	19
3.3.2	DIAGNOSTIKA LEHKÉHO MENTÁLNÍHO POSTIŽENÍ.....	24
3.3.3	ÚPRAVA OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	26
3.4	PODPORA ŠPZ.....	27
4	POČTY KLIENTŮ	32
4.1	KLIENTI, JIMŽ BYLA POSKYTNUTA PÉČE	32
4.1.1	KLIENTI PODLE NAVŠTĚVOVANÉ ŠKOLY	32
4.1.2	KLIENTI S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM.....	35
4.1.3	PLÁNY PEDAGOGICKÉ PODPORY.....	35
4.2	KLIENTI, KTERÝM BYLA VYDÁNA DOPORUČENÍ PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SVP S PŘIZNANÝM STUPNĚM PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ.....	36
4.2.1	DOPORUČENÍ PRO ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ A ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY	38
4.2.2	PŘEVAŽUJÍCÍ STUPEŇ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ.....	39
4.2.3	ÚPRAVA PODMÍNEK PŘIJÍMÁNÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽÁKY SE SVP.....	43
4.2.4	DOPORUČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ PODLE IVP, ŠKOLY, TŘÍDY, ODDĚLENÍ NEBO STUDIJNÍ SKUPINY ZŘÍZENÉ PODLE § 16 ODS. 9 ŠKOLSKÉHO ZÁKONA	44
4.2.5	DALŠÍ VYBRANÁ PODPŮRNÁ OPATŘENÍ	47
4.2.6	LOGOPEDICKÁ PÉČE.....	49
4.2.7	INDIVIDUÁLNÍ INTERVENCE KLIENTŮ VE VYBRANÝCH OBLASTECH.....	50
4.2.8	NÁVŠTĚVY ŠKOL.....	51
5	DOPORUČENÍ	56
	PŘÍLOHA 1 ANALÝZY A PUBLIKACE ČESKÉ ŠKOLNÍ INSPEKCE	60

Úvod

1 ÚVOD

Školská poradenská zařízení hrají významnou roli v nastavování podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a představují tak klíčový faktor v naplňování cílů Strategie 2030+ v oblasti snižování nerovností ve vzdělávání. Proto bylo ve školním roce 2024/2025 realizováno Českou školní inspekci tematické šetření v rámci naplňování specifického úkolu *Vývoj a proměny v činnosti školských poradenských zařízení*. Na jeho přípravě spolupracovalo oddělení speciálního vzdělávání, školských poradenských zařízení a primární prevence Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Oblast školního poradenství v České republice prošla od roku 2005 významným vývojem, který byl podpořen řadou legislativních změn směřujících k efektivnější a dostupnější poradenské péči pro všechny děti, žáky a studenty (dále „žáky“, „klienty“). Pedagogicko-psychologické poradny vznikaly již v 60. a 70. letech 20. století, přičemž po pádu komunistického režimu v roce 1989 došlo k významné proměně jejich činnosti. První speciálně pedagogická centra byla založena v roce 1991. Klíčovým momentem ve vývoji školských poradenských zařízení byla vyhláška č. 72/2005 Sb., která nastavila jasný rámec poradenské činnosti pro podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V návaznosti na rozsudek v případě D. H. a ostatní proti České republice z roku 2007 došlo k revizi diagnostických nástrojů s ohledem na sociokulturní zázemí klientů. Zásadní změny také přinesla novelizace školského zákona (zákon č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony) a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, které zavedly systém podpůrných opatření, a přinesly tak zásadní obrat směrem k inkluzivnímu modelu školství. K dalším významným úpravám dochází v důsledku tzv. velké novely školského zákona (zákon č. 267/2025 Sb.), která mj. zavádí celostátní normativy pro školská poradenská zařízení a spádové obvody pedagogicko-psychologických poraden zřizovaných krajem, obcí nebo svazkem obcí pro poskytování metodické podpory školám (s účinností od 1. ledna 2026).

Šetření proběhlo formou inspekčního elektronického zjišťování ve všech školských poradenských zařízeních (146) a jejich pracovištích (291). Sběr dat byl realizován ve dvou termínech:

- 13. března až 11. dubna 2025,
- 7. května až 30. května 2025.

Přehled počtu pracovišť v jednotlivých krajích udává následující tabulka.

TABULKA 1.1 | Počet pracovišť ŠPZ zapojených do šetření

Kraj	Počet pracovišť		
	Celkem	PPP	SPC
Praha	33	14	19
Středočeský	46	23	23
Jihočeský	20	7	13
Plzeňský	12	6	6
Karlovarský	9	3	6
Ústecký	27	11	16
Liberecký	13	4	9
Královéhradecký	14	5	9
Pardubický	9	4	5
Vysočina	10	5	5
Jihomoravský	35	16	19
Olomoucký	17	5	12
Zlínský	15	5	10
Moravskoslezský	31	17	14
Celkem	291	125	166

Dotazník zadávaný prostřednictvím inspekčního elektronického systému InspIS se členil na dvě části – obecnou, ve které byly zjišťovány údaje např. o zaměření zařízení, personálním obsazení pracovišť, samotné poradenské činnosti či potřebě podpory zařízení, a druhou specificky zaměřenou na jeden konkrétní pracovní týden. V prvním kole sběru dat se jednalo o týden od 24. do 28. března 2025, druhý sběr proběhl o několik týdnů později s referenčním obdobím od 12. do 16. května. V této opakované části byly sledovány počty klientů, kterým byla poskytnuta péče, počty klientů,

kterým bylo vydáno doporučení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, a další vybrané oblasti, jako např. přiznaná podpůrná opatření, logopedická péče či návštěvy škol. Údaje za jednotlivá pracoviště vyplňovali ředitelé zařízení nebo vedoucí pracovníci odloučených pracovišť.

2

Shrnutí hlavních zjištění

2 SHRNUÍ HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ

- Počet školských poradenských zařízení a jejich odloučených pracovišť je v posledních čtyřech letech stabilní. Různí se však způsob organizace pedagogicko-psychologických poraděn v jednotlivých krajích a dostupnost pracovišť SPC dle zaměření podle druhu postižení/znevýhodnění, což má za následek různou míru dostupnosti služeb.
- Z evidenčních systémů převažuje software od společnosti Didanet s.r.o., školská poradenská zařízení jsou s ním převážně spokojena; potřebu podpořit v této oblasti vyjádřilo pouze 13 % pracovišť ŠPZ.
- Ačkoli počty klientů kontinuálně narůstají, personální podmínky tomuto vývoji zcela neodpovídají. V posledních dvou letech sice vzrostl přepočtený počet speciálních pedagogů, přepočtený počet psychologů však stagnuje. Dvě třetiny zařízení pak vyjádřily potřebu získat další odborné pracovníky a navýšit tak jejich celkový stav.
- V průměru připadá na jedno pracoviště PPP pět psychologů a čtyři speciální pedagogové. Pracoviště SPC jsou o trochu menší, v průměru zde pracují čtyři speciální pedagogové a jeden psycholog. Mezi jednotlivými kraji však byly zaznamenány výrazné rozdíly v průměrném počtu klientů, kteří připadají na jeden plný úvazek odborného pracovníka (psycholog, speciální pedagog); celkové průměrné hodnoty jsou 168 klientů v PPP a 127 klientů v SPC za jeden školní rok.
- Zaměření speciálních pedagogů (podle státní závěrečné zkoušky) převážně odpovídá druhu zdravotního postižení či znevýhodnění, pro která jsou speciálně pedagogická centra zřízena.
- Přímá pedagogická činnost tvoří 56 % pracovního úvazku psychologů a 57 % pracovního úvazku speciálních pedagogů, což odpovídá stanovenému rozsahu přímé a nepřímé pedagogické činnosti.¹ Rozložení přímé a nepřímé pedagogické činnosti se v jednotlivých krajích pohybovalo v rámci vymezeného rozsahu s výjimkou dvou krajů.
- V činnostech psychologů a speciálních pedagogů převažuje diagnostika, na ostatní přímé pedagogické činnosti s klienty tak zbývá pouze malý prostor. V pěti krajích byla nejčtenější činností speciálních pedagogů administrativa.
- V pedagogicko-psychologických poradnách tvoří nejvyšší podíl jednorázové intervence, zatímco ve speciálně pedagogických centrech probíhají intervence nejčastěji jednou za 14 dní. V průměru trvá intervence jednu hodinu, pro speciálně pedagogická centra jsou běžnější delší intervence.
- V diagnostice lehkého mentálního postižení zůstává WISC-III hlavním diagnostickým nástrojem, ačkoli na jeho zastarávání upozornila ČŠI již před 10 lety. WISC-V, který by jej měl postupně nahradit, používá v současnosti třetina psychologů.
- Pouze 7 % klientů, kterým byla v posledním uzavřeném školním roce před provedeným šetřením (2023/2024) přiznána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, mělo upravené výstupy pouze ve vybraných konkrétních vzdělávacích oblastech, v ostatních případech se úprava týkala všech vzdělávacích oblastí.
- Z výpovědí vedoucích pracovníků vyplývá, že školská poradenská zařízení by nejčastěji potřebovala podpořit v legislativní oblasti (sjednocení výklad právních předpisů, včasné informování o změnách, metodické vedení a poradenský servis), v oblasti financí a rozpočtu (lepší platové podmínky, finanční prostředky na proškolení zaměstnanců, supervize a nákup nových diagnostických nástrojů), v oblasti inovace diagnostických nástrojů (nákup nových diagnostických nástrojů, rychlejší proces standardizace na českou populaci, zaškolení odborných pracovníků) a v personální oblasti (posílení personálních kapacit – zejména psychologů a speciálních pedagogů, navýšení úvazků). Jedná se o čtyři oblasti, jejichž zajištění je fundamentální pro kvalitu poskytování poradenských služeb.
- V období dvou sledovaných týdnů (24. až 28. března a 12. do 16. května 2025) připadalo na jeden celý úvazek odborného pracovníka (psycholog, speciální pedagog) v průměru 10 klientů, kterým byla poskytnuta poradenská péče. Potvrzeny byly výrazné krajové odlišnosti, přičemž nejvyšší počty klientů na jednoho pracovníka byly v květnovém týdnu zaznamenány v PPP ve Zlínském a Libereckém kraji a v SPC ve Zlínském a Ústeckém kraji.

¹ Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků.

- Informaci o tom, zda se jedná o klienta s odlišným mateřským jazykem, eviduje pouze 77 % pracovišť ŠPZ. Ještě méně pracovišť (54 %) pak eviduje informaci, zda byl klientovi před podáním žádosti o službu poskytován plán pedagogické podpory, častěji je to v PPP (dvě třetiny pracovišť).
- Ve sledovaném březnovém týdnu byla vydána doporučení pro vzdělávání žáků se SVP s přiznaným stupněm podpůrných opatření v průměru 16 klientům na jedno pracoviště, v květnovém týdnu stoupl tento počet na 23 klientů. Důvodem tohoto nárůstu je nižší počet dětí MŠ, u kterých byla šetřena školní zralost, ve prospěch žáků základních škol.
- Počty vydaných doporučení pro školská zařízení a základní umělecké školy jsou velmi nízké a pohybují se v řádu desítek za rok. V týdnu od 24. do 28. března jich bylo vydáno 30, v týdnu od 12. do 16. května se jejich počet zvýšil na 71.
- Z důvodu svého zaměření doporučovaly PPP nejčastěji podpůrná opatření převažujícího druhého a třetího stupně, SPC vydávala ve větší míře doporučení obsahující převažující třetí a čtvrtý stupeň podpůrných opatření.
- Vzhledem k tomu, že šetření bylo realizováno na jaře, kdy probíhají přijímací řízení i maturitní a závěrečné zkoušky, a doporučení k jejich uzpůsobení jsou vydávána s předstihem, byly zaznamenány pouze nízké počty vydaných doporučení, které se týkaly této oblasti.
- Individuální vzdělávací plány byly doporučeny v průměru dvěma klientům na jedno pracoviště ve sledovaném březnovém týdnu a téměř čtyřem klientům na jedno pracoviště v květnovém týdnu. Ve větší míře k tomu docházelo ve speciálně pedagogických centrech. I v této oblasti byly zaznamenány značné krajské odlišnosti.
- V průměru jednomu až dvěma klientům na jedno pracoviště ŠPZ bylo ve sledovaných týdnech doporučeno vzdělávání ve třídě, oddělení nebo studijní skupině zřízené podle § 16 odst. 9 a v průměru třem až čtyřem klientům vzdělávání ve škole zřízené podle § 16 odst. 9.
- Z dalších vybraných podpůrných opatření byl častěji doporučován asistent pedagoga (ve 3, resp. 6 případech na jedno pracoviště) a předmět speciálně pedagogické péče (2, resp. 4 případy na jedno pracoviště).
- Logopedická péče probíhala ve větší míře ve speciálně pedagogických centrech (často se jednalo o specializovaná pracoviště zaměřená na klienty s narušenou komunikační schopností). Logopedická diagnostika byla realizována u 4, resp. 5 klientů (v průměru jí byla věnována hodina a čtvrt), logopedická intervence pak u 8 klientů na jedno pracoviště SPC (v průměru trvala tři čtvrtě hodiny).
- Ve sledovaných týdnech byly poskytnuty individuální intervence v průměru 3 klientům s poruchami učení, 2 klientům s poruchami chování a 4, resp. 2 klientům školsky nezralým na jedno pracoviště ŠPZ. Tyto intervence jsou běžnější v PPP, proto zde také byly zaznamenány vyšší průměrné počty klientů (5, resp. 6 klientů s poruchami učení, 3, resp. 4 klienti s poruchami chování a 6, resp. 3 klienti školsky nezralí).
- Návštěvám škol věnovali pracovníci v PPP přibližně 1,1, resp. 1,2 hodiny (přepočteno na jednoho pracovníka), v SPC byl počet hodin strávených ve škole vyšší (2,6, resp. 2,9 na jednoho pracovníka). Nejmenší prostor na návštěvy škol měli pracovníci v Pardubickém a Středočeském kraji.

Činnosti a personální obsazení školských poradenských zařízení

3 ČINNOSTI A PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Dle školského zákona školská poradenská zařízení (dále i „ŠPZ“) zajišťují pro děti, žáky a studenty (dále „klienty“, „žáky“) a jejich zákonné zástupce informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost. Tyto činnosti poskytují také školám a školským zařízením. Školská poradenská zařízení dále poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání žáků a přípravě na budoucí povolání. Při své činnosti spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, poskytovateli zdravotních služeb, popřípadě s dalšími orgány a institucemi.

Školská poradenská zařízení se člení na pedagogicko-psychologické poradny (dále i „PPP“, „poradny“) a speciálně pedagogická centra (dále i „SPC“, „centra“). Poradny poskytují pedagogicko-psychologické poradenství, pedagogicko-psychologickou pomoc a speciálně pedagogickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků. Poradenská péče probíhá ambulantně na pracovišti poraden nebo návštěvami ve školách a školských zařízeních. Mezi jejich hlavní činnosti patří zjišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáků, připravenosti na povinnou školní docházku, vyšetření žáků mimořádně nadaných, poskytování intervenčních činností, metodické podpory školám a školským zařízením a kariérového poradenství a zajištění prevence rizikového chování prostřednictvím metodika prevence. Centra poskytují své služby klientům s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem.

TABULKA 3.1 | Počet školských poradenských zařízení a pracovišť – vývoj v čase

Počty zařízení	2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024		2024/2025	
	PPP	SPC	PPP	SPC	PPP	SPC	PPP	SPC	PPP	SPC	PPP	SPC
Počet zařízení	47	110	46	110	46	111	46	108	46	107	46	107
Počet odloučených pracovišť	162	172	166	174	122	157	121	164	122	162	124	165

Zdroj: Výkonové ročenky MŠMT

Počet ŠPZ i jejich odloučených pracovišť je od roku 2021/2022 víceméně stabilní v rámci celé České republiky i napříč jednotlivými kraji. Kromě odloučených pracovišť, která disponují vlastním vedoucím, mají školská poradenská zařízení také další pracoviště zapsaná ve školském rejstříku jako místa poskytovaných školských služeb. Tato pracoviště jsou klientům dostupná např. pouze v některých dnech.

TABULKA 3.2 | Počet školských poradenských zařízení podle zřizovatele

Zřizovatel	PPP		SPC		ŠPZ celkem	
	Počet	Podíl (%)	Počet	Podíl (%)	Počet	Podíl (%)
MŠMT	0	0,0	9	8,4	9	6,2
Obec	1	2,2	8	7,5	9	6,2
Kraj	34	73,9	73	68,2	102	69,9
Privátní sektor	8	17,4	17	15,9	23	15,8
Církev	3	6,5	0	0,0	3	2,1
Celkem	46	100,0	107	100,0	146	100,0

Zdroj: Výkonové ročenky MŠMT

Většina školských poradenských zařízení (70 %) je zřizována kraji, liší se však způsob organizace v rámci těchto krajů (zejména PPP). Devět krajů má jednu krajskou poradnu (s jedním ředitelstvím), ve zbylých pěti krajích se počet krajských poraden pohybuje od dvou (v Pardubickém kraji) do osmi poraden (v Praze²). Krajské poradny jsou pak v různé míře doplněny poradnami jiných subjektů – např. ve Středočeském kraji je jedna poradna zřizována obcí a dále je zde šest soukromých poraden. Praha a Jihomoravský kraj mají dále k dispozici jednu soukromou a jednu církevní poradnu a v Plzeňském kraji působí jedna církevní poradna.

Z pohledu na členění speciálně pedagogických center (bez ohledu na zřizovatele) vyplývá, že jejich rozdělení napříč kraji rámcově odpovídá – kraje s nejvyšším počtem obyvatel mají k dispozici nejvyšší počet SPC. Jsou zde však výjimky, jako např. Liberecký kraj, který se navzdory druhému nejnižšímu počtu obyvatel zařadil blíže ke středu

² V Praze jsou poradny rozděleny podle městských částí, některé slučují více městských částí dohromady.

tabulky řazené podle celkového počtu SPC, nebo Plzeňský kraj, který má méně pracovišť, než by odpovídalo počtu obyvatel. Z hlediska SPC je však důležité zejména jejich zaměření, tj. zda jsou dostupná pro klienty s různými druhy postižení – jejich přehled podle pracovišť, jak je v šetření uvedli vedoucí pracovníci, udává následující tabulka. Je nutné doplnit, že uvedené údaje nevypovídají o velikosti, tzn. kapacitě daných pracovišť.

TABULKA 3.3 | Počet pracovišť SPC podle druhu postižení/znevýhodnění

Kraj	Druh postižení/znevýhodnění							
	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Narušená komunikační schopnost	Tělesné postižení	Souběžné postižení více vadami	Poruchy autistického spektra	Celkem
Středočeský kraj	15	5	5	12	6	15	13	23
Hlavní město Praha	9	3	5	10	3	11	5	19
Jihomoravský kraj	4	2	1	8	2	5	3	19
Ústecký kraj	14	12	6	15	13	16	14	16
Moravskoslezský kraj	6	1	1	6	3	8	5	14
Jihočeský kraj	5	1	1	6	1	9	3	13
Olomoucký kraj	7	2	2	8	6	7	6	12
Zlínský kraj	7	3	2	10	4	7	7	10
Královéhradecký kraj	6	2	2	6	2	8	5	9
Liberecký kraj	5	1	4	3	3	4	5	8
Plzeňský kraj	3	1	1	3	2	4	3	6
Karlovarský kraj	5	5	4	6	5	5	5	6
Pardubický kraj	5	3	1	5	3	4	5	5
Kraj Vysočina	5	3	1	3	3	5	3	5
Celkem	96	44	36	101	56	108	82	165

Pozn.: Kraje jsou řazeny sestupně podle celkového počtu pracovišť.

Je patrné, že větší kraje mají rovnoměrněji zajištěnou nabídku pracovišť dle různých druhů postižení/znevýhodnění. Z kombinace těchto údajů a informací z výkazu MŠMT o speciálně pedagogickém centru Z33-01, které umožňují rozlišit, zda je SPC specializované na jeden druh postižení, nebo poskytuje služby klientům s různými druhy postižení, vyplývá, že zatímco např. v Jihomoravském a Libereckém kraji převažují specializovaná pracoviště, v Karlovarském, Ústeckém, Pardubickém a Moravskoslezském kraji jde převážně o pracoviště kombinující péči o více druhů postižení. Absence specializovaných pracovišť v jednotlivých krajích nemusí nutně znamenat nedostupnost poradenské péče – ta může být poskytována právě v rámci pracovišť zaměřených na různé druhy postižení. Přesto se ukazuje, že specializovaná pracoviště pro klienty s tělesným, sluchovým či zrakovým postižením jsou v krajích zastoupena nejméně.³ Na odlišnosti z hlediska struktury a zaměření ČŠI pravidelně upozorňuje ve svých výročních zprávách.

3.1 Evidence klientů

Evidence klientů probíhá elektronickou formou, konkrétní systémy jednotlivých zařízení se však mohou lišit. V rámci šetření bylo zjišťováno, jaké konkrétní systémy školská zařízení a jejich jednotlivá pracoviště k evidenci klientů používají.

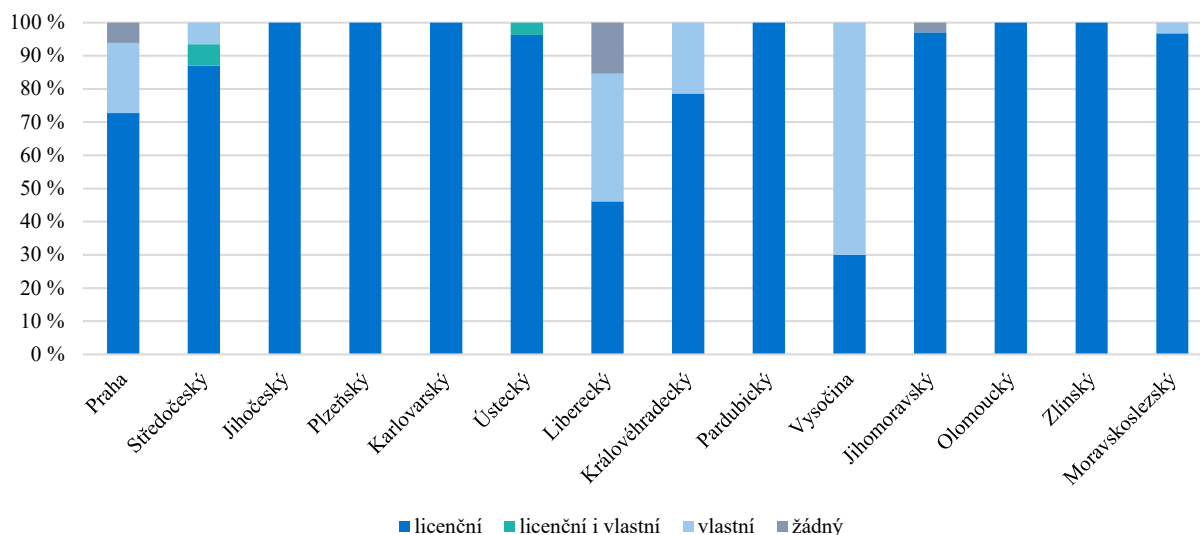
³ Specializovaná pracoviště pro klienty se zrakovým postižením jsou dostupná v šesti krajích České republiky, v součtu je v nich zaměstnáno 36 speciálních pedagogů a psychologů (přepočteno na plný úvazek). V průměru se řadí se 4,5 pracovníka na jedno pracoviště ke středně velkým pracovištím. Pro klienty se sluchovým postižením jsou k dispozici specializovaná pracoviště rovněž v šesti krajích, ve kterých pracuje celkem 28 speciálních pedagogů a psychologů přepočtených na plný úvazek, v průměru se jedná o 3,2 pracovníka na jedno pracoviště a patří tak k nejmenším pracovištím. Pro klienty s tělesným postižením jsou specializovaná pracoviště ve čtyřech krajích (celkem je zde zaměstnáno 25 přepočtených speciálních pedagogů a psychologů, v průměru 4,9 pracovníka na jedno pracoviště).

TABULKA 3.4 | Evidenční systémy – podíl pracovišť (v %)

Druh zařízení	Evidenční systém			
	Licenční	Licenční i vlastní	Vlastní	Žádný
PPP	91,1	1,6	7,3	0,0
SPC	85,5	1,2	10,2	3,0
Celkem	87,9	1,4	9,0	1,7

Všechna pracoviště PPP využívají nějakou formu elektronické evidence klientů, mezi pracovišti SPC jsou pak tři procenta pracovišť, která žádný takový systém nemají. Nejčastěji jsou v PPP i v SPC využívány licenční systémy, které má k dispozici většina pracovišť. Přibližně desetina pracovišť SPC a o něco méně PPP využívá pouze vlastní systémy. V rámci jednoho zařízení většinou používají všechna pracoviště stejný systém, ve dvou zařízeních se však nachází jedno pracoviště, které systém elektronické evidence využívá, a pracoviště, které nevyužívá žádný.

Z konkrétních systémů je nejčastěji využíván evidenční systém společnosti Didanet (je k dispozici na 88 % pracovišť, která nějaký systém využívají). Ostatní systémy jsou zastoupeny již ve výrazně nižší míře: PPP Professional je používán zhruba v 5 % pracovišť a Evidence PPP/SPC (Viridis) ve 3 % pracovišť. Produkt jiné společnosti (např. IS Klient PPP, Medikus – TURBO asistent či EP SOFTCOM) je k dispozici ve 4 % pracovišť.

GRAF 3.1 | Evidenční systémy v krajích – podíl pracovišť (v %)

Při pohledu na krajské členění je patrné, že v sedmi krajích (Jihočeském, Plzeňském, Karlovarském, Ústeckém, Pardubickém, Olomouckém a Zlínském kraji) využívají licenční evidenční systémy všechna pracoviště ŠPZ. V Libereckém kraji významná část pracovišť využívá vlastní systém a v Kraji Vysočina vlastní systémy dokonce převažují.

Ačkoli bylo již v minulosti ve výročních zprávách ČŠI upozorňováno na nejednotnost systémů, pouze malý podíl vedoucích pracovníků uvedl oblast evidence systémů jako oblast, ve které by potřebovali podpořit (podrobněji viz podkapitola 3.4).

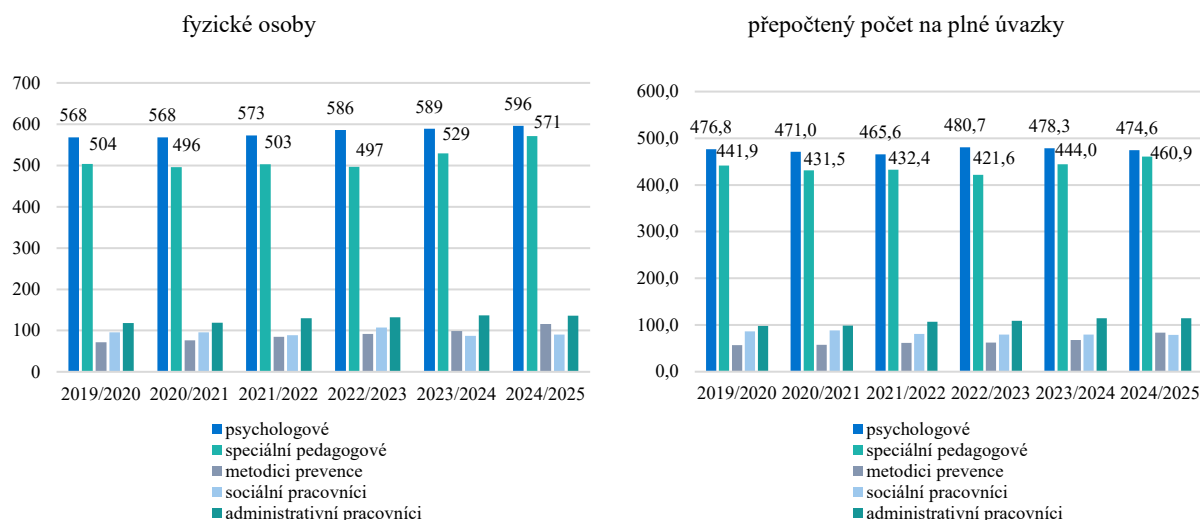
3.2 Personální podmínky

V další části dotazníku byla pozornost věnována tomu, jak jsou pracoviště školských poradenských zařízení obsloužena personálně, a to nejen z hlediska počtu pracovníků, ale také jejich zaměření.

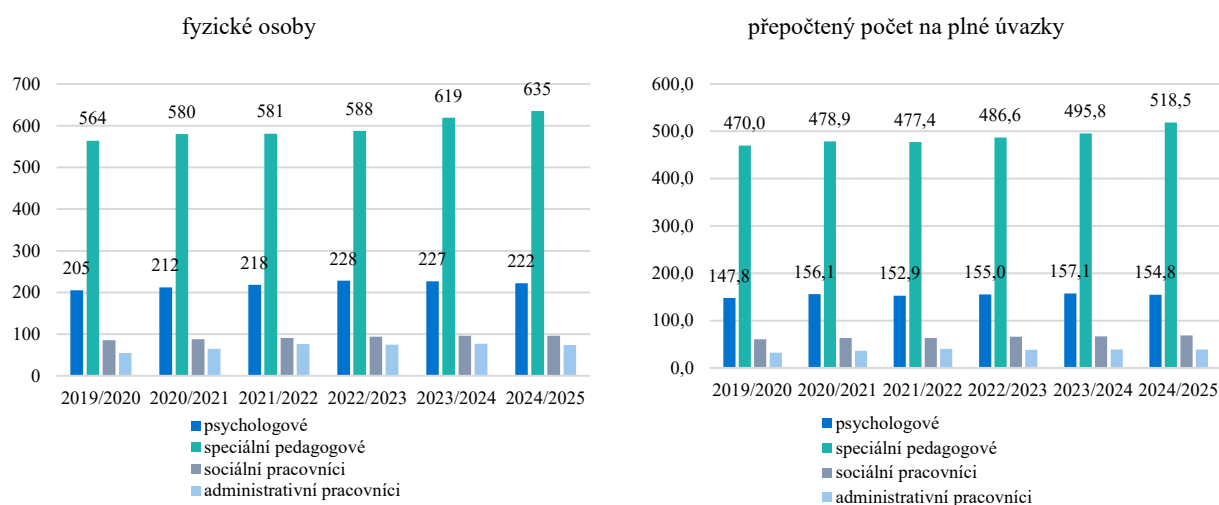
Personální obsazení pedagogicko-psychologických poraden tvoří psychologové, speciální pedagogové, metodici prevence, sociální pracovníci, ostatní odborní pracovníci a administrativní pracovníci. Složení speciálně pedagogických center je obdobné s výjimkou metodiků prevence. Z údajů statistických výkazů MŠMT za posledních šest let vyplývá, že fyzické počty většiny druhů pracovníků narůstají, což je vzhledem k rostoucímu počtu klientů (viz

tabulka č. 4.1) žádoucí. Při přepočtu na plně zaměstnané se však ukazuje, že přírůstek není takový, jaký by byl potřeba⁴. Počty fyzických i přepočtených speciálních pedagogů výrazněji přibývají až ve dvou posledních letech, a to jak v pedagogicko-psychologických poradnách, tak ve speciálně pedagogických centrech. Naopak u psychologů (přepočtených na plně zaměstnané) počet stagnuje. Z pohledu na přepočtené pracovníky je dále patrné, že narůstá podíl zkrácených úvazků, a to především v PPP.

GRAF 3.2 | Počet fyzických a přepočtených pracovníků PPP – vývoj v čase

GRAF 3.3 | Počet fyzických a přepočtených pracovníků SPC – vývoj v čase

Zdroj dat: Výkonové ročenky MŠMT

Pozitivní je, že v posledním roce skokově přibýlo metodiků prevence (zejména v Ústeckém kraji). Co se týká sociálních pracovníků, jejich počet v PPP i SPC v posledních letech vykazuje setrvalý stav. Ačkoli přepočtený počet administrativních pracovníků v PPP pozvolna narůstá, v posledním roce se tento nárůst zastavil. V SPC počet administrativních pracovníků spíše stagnuje. Celkový počet ostatních odborných pracovníků činil 21 v PPP a 7 v SPC (fyzických osob). Tito pracovníci nejsou v grafech uváděni vzhledem k jejich celkově nízkému počtu.

V rámci šetření ČŠI byl zjišťován také aktuální počet pracovníků ŠPZ ke dni sběru dat (referenční týden 24.–28. března 2025). Výsledné údaje byly využity k výpočtu průměrné obsazenosti pracovišť. V průměru za celou Českou republiku disponuje jedno pracoviště pedagogicko-psychologické poradny pěti psychology a čtyřmi speciálními pedagogy, v případě speciálně pedagogických center jsou to čtyři speciální pedagogové a jeden psycholog. Na úrovni jednotlivých krajů se však průměrné počty liší.

⁴ Počet klientů na jednoho pedagogického pracovníka (psycholog, speciální pedagog) sice zůstává v posledních dvou letech shodný, což by mohlo naznačovat, že počty pracovníků narůstají adekvátně počtu klientů, nicméně v rámci inspekční činnosti byl opakovaně konstatován vysoký podíl zařízení, která nestíhají naplňovat zákonem stanovenou tříměsíční lhůtu pro poskytnutí služby klientům, kteří o ni zažádali (viz také kapitola 4.1).

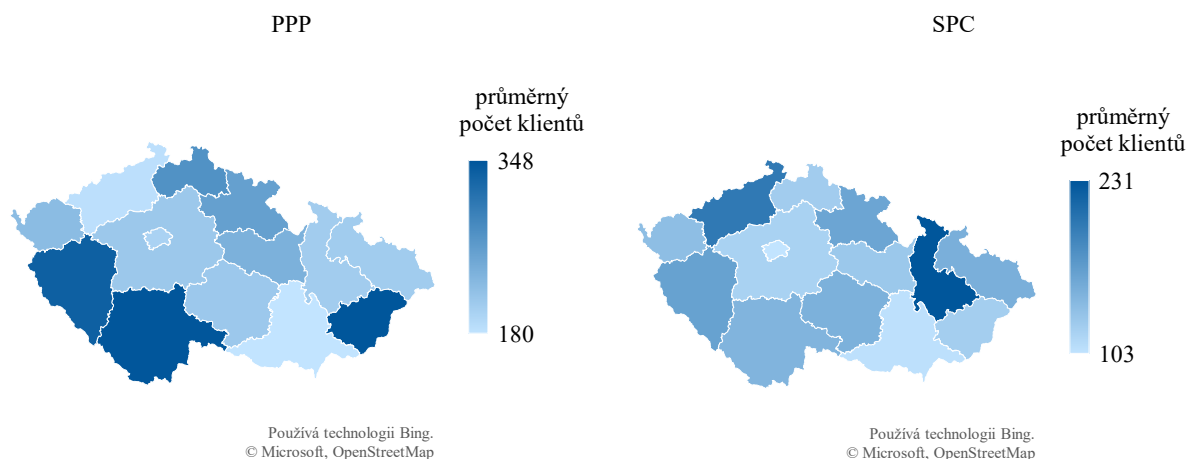
TABULKA 3.5 | Průměrný počet odborných pracovníků na jedno pracoviště – krajské srovnání (v %)

Kraj	PPP		SPC	
	Psychologové	Speciální pedagogové	Psychologové	Speciální pedagogové
Praha	11,1	4,9	1,8	4,7
Středočeský	2,7	3,3	1,3	2,5
Jihočeský	3,6	4,1	0,7	2,0
Plzeňský	3,8	4,3	1,0	4,2
Karlovarský	3,7	5,3	0,8	3,0
Ústecký	2,1	4,4	0,9	3,8
Liberecký	4,3	6,0	0,7	4,0
Královéhradecký	2,8	5,4	1,6	4,3
Pardubický	3,8	5,0	1,2	4,0
Vysočina	4,8	3,6	2,6	5,0
Jihomoravský	5,3	3,8	1,3	3,2
Olomoucký	6,6	6,4	1,7	3,2
Zlínský	5,6	5,8	0,8	3,1
Moravskoslezský	2,9	2,8	1,7	4,1
Celkem	4,5	4,2	1,3	3,5

Nejvyšší průměrný počet psychologů v pedagogicko-psychologických poradnách připadá na jedno pracoviště v Praze (11), vyšší počty vykázaly také Olomoucký, Zlínský a Jihomoravský kraj (pět až sedm psychologů) a naopak nejméně jich bylo zaznamenáno v Ústeckém kraji (dva psychologové). Tento průměrný počet udává pouze, jak velká jsou daná pracoviště kraji, nikoli nakolik je toto personální obsazení dostatečné ve vztahu k počtu klientů (například v Ústeckém kraji je vyšší počet menších pracovišť). Nejvíce speciálních pedagogů na jedno pracoviště pedagogicko-psychologické poradny bylo zjištěno v Libereckém a Olomouckém kraji (šest speciálních pedagogů), nejmenší průměrný počet jich je v kraji Moravskoslezském (tři speciální pedagogové).

Pro pracoviště SPC jsou typické nižší počty pracovníků. Nejvyšší průměrné počty pracovníků byly zaznamenány v SPC v Kraji Vysočina (tři psychologové a pět speciálních pedagogů), nejnižší počty byly reportovány v Jihočeském kraji (jeden psycholog a dva speciální pedagogové).

Pro doplnění je níže uveden také průměrný počet klientů na jeden přepočtený plný úvazek odborného pracovníka (psycholog, speciální pedagog) v krajském členění. Je třeba vzít v potaz, že celkové počty klientů, kterým byla poskytnuta poradenská služba, jsou vykazovány za poslední úplný školní rok, tj. o rok zpětně před provedeným šetřením, a adekvátně tomu byly pro výpočet použity údaje o pracovnících za školní rok 2023/2024.

GRAF 3.4 | Průměrný počet klientů na jednoho přepočteného pracovníka (školní rok 2023/2024)

Zdroj dat: Výkonové ročenky MŠMT

Mezi kraje, kde byl průměrný počet klientů na jednoho přepočteného pracovníka PPP v roce 2023/2024 nejvyšší, patří Zlínský, Jihočeský a Plzeňský kraj, naopak nejnižší průměrný počet klientů byl zaznamenán v Jihomoravském a Ústeckém kraji. Rozdíl mezi krajem s nejvyšším a nejnižším průměrným počtem klientů na jednoho pracovníka PPP činil 168 klientů, což je nečekaně vysoká hodnota. O trochu nižší, ale stále velmi velký rozdíl, byl zjištěn také v SPC – 127 klientů. Nejvyšší průměrný počet klientů připadal na jednoho pracovníka SPC v Olomouckém kraji, nejnižší pak v Jihomoravském kraji a v Praze. Z pohledu na průměrné počty klientů na jednoho pracovníka zjištěné v rámci šetření je patrné, že kraj s nejvyšším průměrným počtem klientů na jednoho pracovníka PPP za celý rok odpovídá kraji s nejvyšším průměrným počtem klientů ve sledovaném květnovém týdnu (jde o Zlínský kraj – viz kapitola 4.1.1).

Šetření se zaměřilo také na pozici školského logopeda. Školský logoped je od 1. 9. 2023 novým druhem pedagogického pracovníka.⁵ Celkem bylo v ŠPZ uvedeno 67 školských logopedů. Nejvíce jich vykázal Olomoucký a Jihomoravský kraj (12), následovaný Prahou (11), zatímco v Plzeňském kraji nebyl překvapivě zaznamenán žádný školský logoped. Průměrné počty ostatních pracovníků (metodici prevence, sociální pracovníci a ostatní odborní pracovníci) jsou velmi nízké, proto zde nejsou podrobněji analyzovány.

Nejvyšší podíl pracovišť ŠPZ poskytuje služby klientům s mentálním postižením (60 %), s narušenou komunikační schopností (57 %) a s poruchami chování (56 %). Tomu také odpovídají nejčastější zaměření speciálních pedagogů – nejvíce speciálních pedagogů má státní závěrečnou zkoušku z psychopedie a logopedie, následované zaměřením na surdopedii, etopedii a jiným zaměřením (např. speciální pedagogika, speciální pedagogika dospělého věku, speciálně pedagogická diagnostika a poradenství).

Porovnáním zaměření speciálně pedagogických center a státních závěrečných zkoušek jednotlivých speciálních pedagogů bylo zjištěno, že centra zaměřená na klienty se zrakovým postižením, sluchovým postižením a logopedické vady měla v době sběru dat odpovídající specialisty na všech pracovištích. Dvě pracoviště zaměřená na autismus a psychiatrická onemocnění neměla speciální pedagogy s psychopedickým zaměřením nebo PAS, ale pouze s jiným zaměřením. Podobně byla zaznamenána dvě zařízení pro klienty s mentálním postižením, kde byli k dispozici pouze speciální pedagogové s jiným zaměřením. Jedno pracoviště ŠPZ uvedlo jednoho etopeda, přičemž obsluhuje klienty s téměř všemi druhy postižení.

3.3 Poradenská činnost

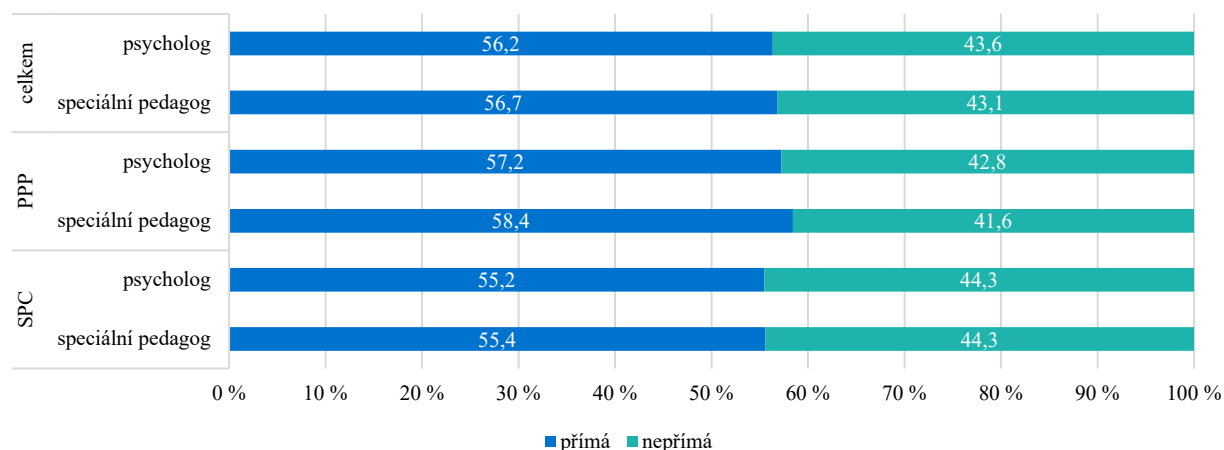
V rámci poradenské činnosti se šetření zaměřovalo na činnosti psychologů a speciálních pedagogů. Vedoucí pracovníci uváděli odhady, jak je rozčleněna práce psychologů a speciálních pedagogů z hlediska přímé a nepřímé pedagogické činnosti a jaký podíl jejich práce představují jednotlivé činnosti.

3.3.1 Náplň práce psychologů a speciálních pedagogů

V rozdělení činnosti psychologů podle předpokladu převažuje přímá pedagogická činnost s klientem – průměrný podíl věnovaný přímé pedagogické činnosti s klienty se dle odhadů vedoucích pracovníků pohybuje mírně nad polovinou (56 %). Nepřímá pedagogická činnost, tj. práce související s přímou pedagogickou činností a přítomností pedagogického pracovníka na pracovišti, však tvoří významný podíl práce psychologů a dosahuje v průměru 44 %. Uvedené podíly odpovídají nařízení vlády č. 75/2005 Sb.,⁶ kde je stanovena přímá pedagogická činnost psychologa a speciálního pedagoga na 20–24 hodin. Bez ohledu na typ zařízení přesto uvedlo nižší než poloviční podíl přímé pedagogické činnosti 12 % pracovišť ŠPZ.

⁵ § 2 odst. 2 zákona 563/2024 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

⁶ Nařízení vlády o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků.

GRAF 3.5 | Průměrný podíl přímé a nepřímé pedagogické činnosti odborných pracovníků – odhad (v %)

Pozn.: Jedná se o průměrné podíly, součet obou kategorií tak nemusí dosahovat 100 %.

Podobně je rozložena přímá a nepřímá pedagogická činnost speciálních pedagogů (57 % k 43 %). Z porovnání zařízení podle druhů vyplývá, že mírně vyšší podíl pedagogické činnosti věnují psychologové i speciální pedagogové přímé pedagogické činnosti s klienty v pedagogicko-psychologických poradnách oproti speciálně pedagogickým centrům.

TABULKA 3.6 | Průměrný podíl přímé a nepřímé pedagogické činnosti odborných pracovníků – krajské srovnání (v %)

Kraj	Psychologové		Speciální pedagogové	
	Přímá pedagogická činnost	Nepřímá pedagogická činnost	Přímá pedagogická činnost	Nepřímá pedagogická činnost
Praha	54,4	45,6	54,6	45,4
Středočeský	57,4	42,4	56,8	43,1
Jihočeský	55,4	43,9	55,0	45,0
Plzeňský	70,6	29,4	68,5	31,5
Karlovarský	50,0	50,0	50,0	50,0
Ústecký	56,3	42,8	59,3	40,7
Liberecký	46,4	53,6	45,8	54,2
Královéhradecký	55,4	44,6	56,5	43,5
Pardubický	51,9	48,1	53,3	46,7
Vysočina	57,5	42,5	53,5	46,5
Jihomoravský	55,2	44,5	59,7	40,3
Olomoucký	56,2	43,8	57,9	39,2
Zlínský	56,4	41,8	57,3	42,7
Moravskoslezský	57,5	42,5	56,8	43,2
Celkem	56,2	43,6	56,7	43,1

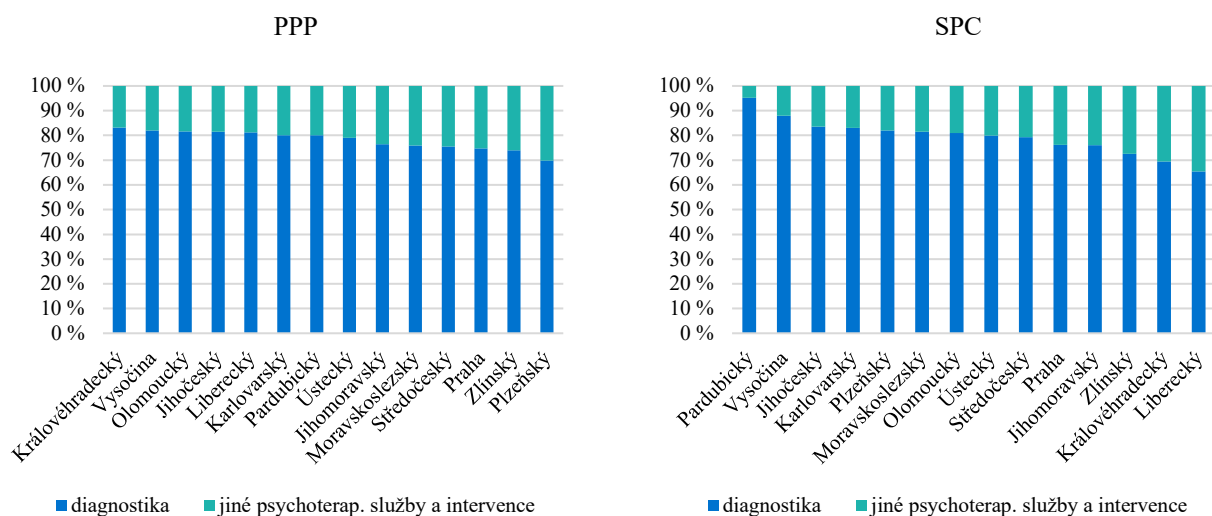
Pozn.: Jedná se o průměrné podíly, součet obou kategorií tak nemusí dosahovat 100 %.

Z pohledu na krajské členění vyplývá, že podíl přímé a nepřímé pedagogické činnosti je vyrovnaný ve většině krajů (pohybuje se v rozmezí 52 % až 58 % v souladu s výše uvedeným vládním nařízením). Je zarážející, že dva kraje z tohoto pásma vybočují – v Plzeňském kraji byl zaznamenán největší podíl přímé pedagogické činnosti psychologů i speciálních pedagogů (okolo 70 %), na opačném konci spektra se pak nacházel Liberecký kraj se 46 %.

Na diagnostickou činnost připadají dle odhadu vedoucích pracovníků v průměru téměř čtyři pětiny přímé pedagogické činnosti psychologů (78 %), na jiné psychoterapeutické služby a intervence tak zbývá pouze pětina z rozsahu přímé pedagogické činnosti. Pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra se v tomto ohledu nijak výrazně neliší, rozdíl mezi nimi se pohybuje opět okolo dvou procentních bodů (77 % tvoří diagnostika psychologů v PPP a 79 % v SPC). Mezi kraje, kde je podíl věnovaný diagnostice nejvyšší, se řadí Pardubický kraj (88 %) a Kraj Vysočina (85 %), nejmenší podíl byl naopak zjištěn v Libereckém (72 %) a Zlínském kraji (73 %). Při členění činnosti

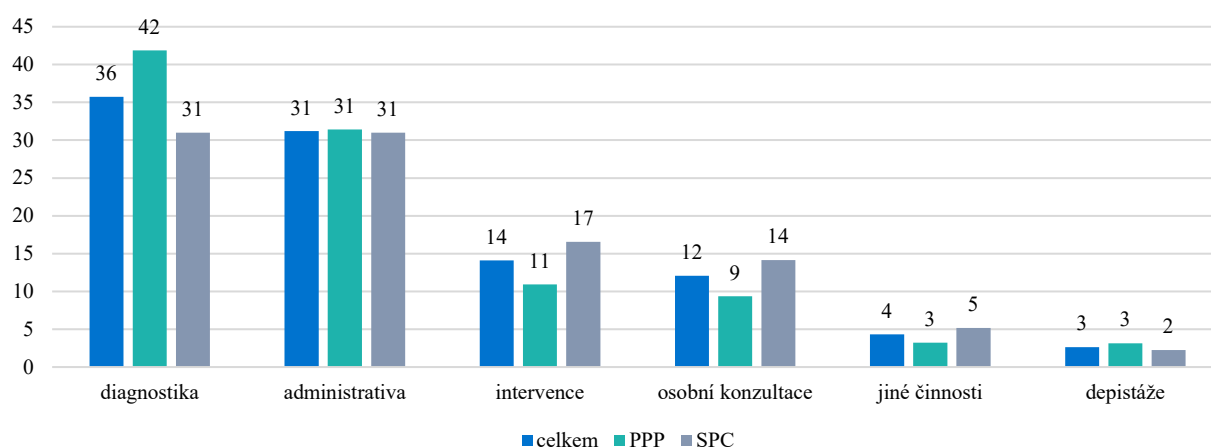
psychologů dle místa jejich působnosti (PPP vs. SPC) se pořadí krajů změnilo, Pardubický kraj a Kraj Vysočina však zůstávají na předních příčkách (v rámci SPC, Kraj Vysočina také v rámci PPP).

GRAF 3.6 | Průměrný podíl jednotlivých činností přímé pedagogické činnosti psychologů – krajské srovnání (v %)

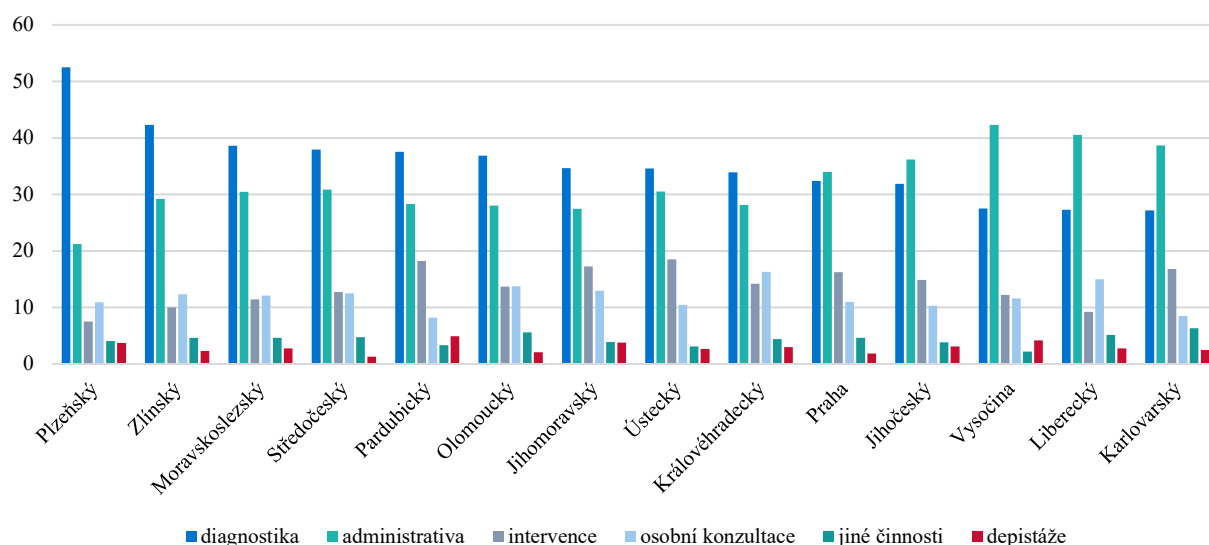
Celkově se tedy potvrzuje to, na co často upozorňují pracovníci ŠPZ, že je jejich práce často redukována na diagnostickou činnost či vydávání zpráv a doporučení, ale na další činnosti, zejména intervence nebo návštěvy škol, již nezbyvá příliš času. Převaha diagnostických činností pak mnohdy působí demotivačně a ovlivňuje ochotu pracovníků setrvat v ŠPZ.

GRAF 3.7 | Průměrný podíl jednotlivých činností speciálních pedagogů (v %)

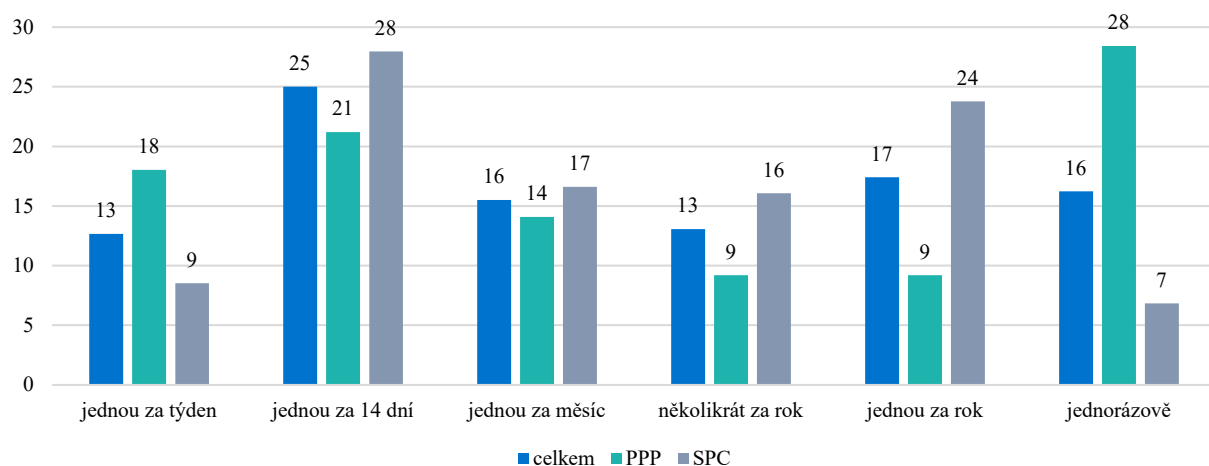

Diagnostika tvoří největší část pedagogické činnosti také u speciálních pedagogů (36 %) ⁷. Podobně vysoký podíl pedagogické činnosti je však věnován rovněž administrativě (31 %), přičemž v SPC jsou diagnostika a administrativa zastoupeny ve stejném poměru (31 %). Na ostatní činnosti připadá zhruba třetina úvazku speciálních pedagogů, která se dále člení na intervence (14 %), osobní konzultace (12 %), depistáže (3 %) a jiné činnosti (4 %). Intervenční činnost a osobní konzultace tak představují poměrně malý podíl času, a to zejména v pedagogicko-psychologických poradnách, kde diagnostika společně s administrativou představují téměř tři čtvrtiny pracovní náplně speciálních pedagogů.

⁷ Tento podíl však nelze přímo porovnat s diagnostikou u psychologů, protože v případě psychologů se jednalo pouze o přímou pedagogickou činnost.

GRAF 3.8 | Průměrný podíl jednotlivých činností speciálních pedagogů – krajské srovnání (v %)

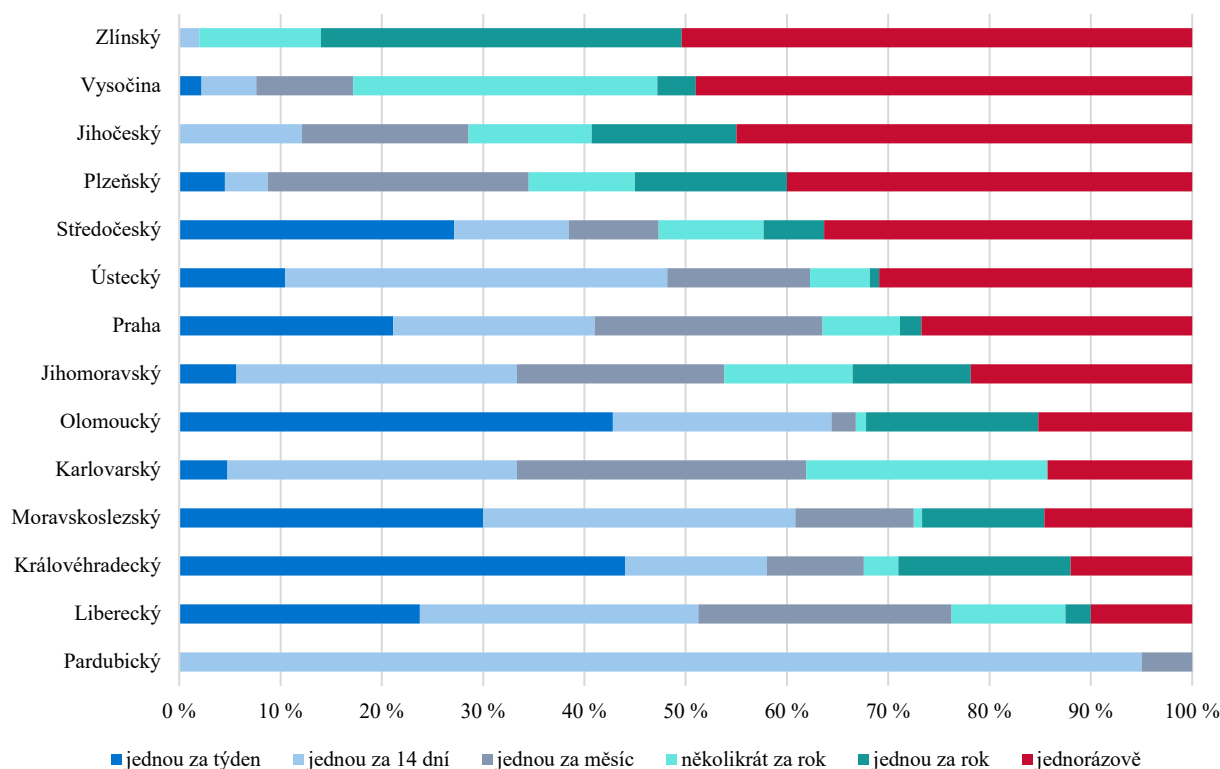
Srovnání jednotlivých krajů opět vykazuje velké regionální rozdíly. Nejvýrazněji se odlišuje Plzeňský kraj, kde diagnostika tvoří více než polovinu pracovní náplně speciálních pedagogů a současně je zde nejméně času věnováno intervencím. Intervence pak probíhají nejčastěji v Ústeckém a Jihomoravském kraji. Je alarmující, že v pěti krajích (Praze, Jihočeském, Vysočině, Libereckém a Karlovarském) převažuje administrativa nad diagnostickou činností speciálních pedagogů.

GRAF 3.9 | Podíly klientů podle četnosti intervencí – průměrná hodnota (v %)

Vzhledem k odlišnému zaměření pedagogicko-psychologických poraden a speciálně pedagogických center se různí také četnost intervencí⁸ poskytovaných klientům. Přibližně 8 % pracovišť intervence nerealizuje.

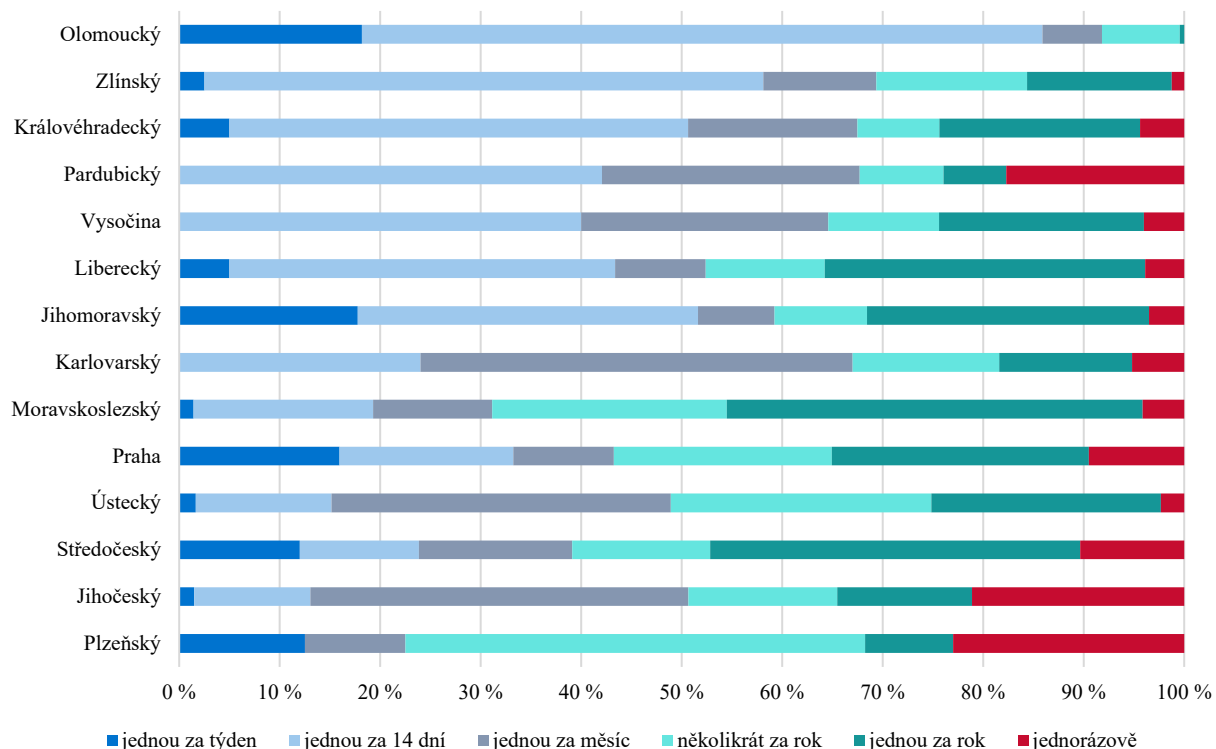
Nejvyšší podíl klientů pedagogicko-psychologických poraden se dostaví na intervenci pouze jednorázově (28 %). Např. ve Zlínském kraji a Kraji Vysočina tvoří jednorázoví klienti zhruba polovinu. Druhou nejčastější skupinou jsou poté klienti, kteří docházejí na intervence jednou za 14 dní (21 %). Je zarážející, že tito klienti tvoří 95 % v Pardubickém kraji, ale pouhá 2 % ve Zlínském kraji. V Královéhradeckém a Olomouckém kraji jsou nejpočetněji zastoupeni klienti docházející na intervence jednou za týden (44 %, resp. 43 %).

⁸ Intervence je zde chápána ve smyslu psychologických a speciálně pedagogických intervencí (např. reedukací, krizových intervencí a preventivních intervencí).

GRAF 3.10 | Podíly klientů PPP podle četnosti intervencí – krajské srovnání (v %)

Pozn.: Řazeno sestupně podle četnosti kategorie „jednorázově“.

Ve speciálně pedagogických centrech probíhají intervence v největší míře jednou za 14 dní a týkají se přibližně 28 % klientů. Tato četnostní kategorie je nejvíce zastoupena v sedmi krajích. Zatímco v Olomouckém kraji spadá do této skupiny v průměru 68 % klientů, v Plzeňském kraji žádní takoví klienti uvedeni nebyli. V Plzeňském kraji tvoří nejpočetnější skupinu klienti docházející na intervence několikrát za rok (46 % klientů). Intervence probíhající jednou za měsíc jsou nejčastěji zastoupenou kategorií ve třech krajích, v největší míře je tomu v Karlovarském kraji. Kategorie s frekvencí jednou za rok převažuje ve třech krajích, nejvyšší podíl byl zaznamenán v Moravskoslezském kraji. Vzhledem k předpokladu obdobné struktury potřeb klientů napříč ČR jsou uvedené mezikrajové rozdíly zarážející.

GRAF 3.11 | Podíly klientů SPC podle četnosti intervencí – krajské srovnání (v %)

Pozn.: Řazeno sestupně podle četnosti kategorie „jednou za 14 dní“.

Délka jedné intervence se pohybuje v průměru okolo jedné hodiny, přičemž v průměru probíhá od půl hodiny až do jedné a půl hodiny. Maximální zaznamenaná délka jedné intervence byla 240 minut. Opět se liší délka intervencí poskytovaných v pedagogicko-psychologických poradnách a speciálně pedagogických centrech vyplývající z jejich odlišného zaměření – pro centra jsou o trochu častější delší intervence. Čas věnovaný jedné intervenci se v pedagogicko-psychologických poradnách pohybuje do jedné hodiny v 90 % pracovišť, zatímco ve speciálně pedagogických centrech je to v 80 % pracovišť. Jednotlivé intervence věnují nejvyšší průměrný čas ve speciálně pedagogických centrech Libereckého kraje, naopak v poradnách je v tomto kraji průměrný čas nejnižší (společně s poradnami Zlínského kraje).

3.3.2 Diagnostika lehkého mentálního postižení

Diagnostiku klientů s lehkým mentálním postižením (LMP) provádí 81 % pracovišť ŠPZ (87 % pracovišť PPP a 76 % pracovišť SPC). V devíti krajích diagnostikují LMP všechna pracoviště pedagogicko-psychologických poraden, zatímco v Moravskoslezském kraji diagnostika LMP spadá spíše pod speciálně pedagogická centra (LMP diagnostikuje pouze 41 % pracovišť poraden). V součtu za celá zařízení nediodiagnostikuje LMP pět pedagogicko-psychologických poraden – dvě v Moravskoslezském kraji, dvě soukromé poradny ve Středočeském kraji a církevní poradna v Plzeňském kraji.

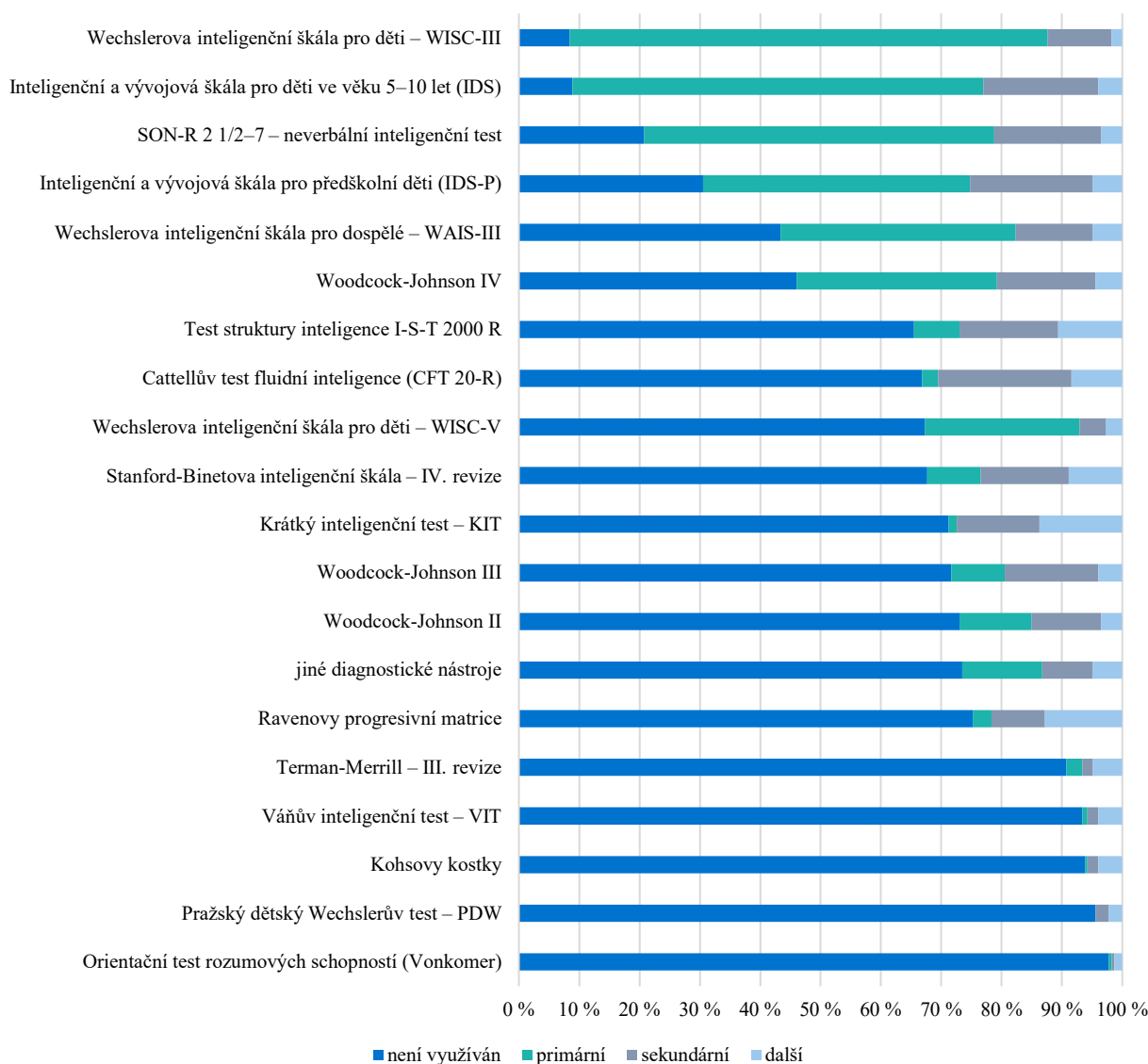
Okolo devíti z deseti pracovišť školských poradenských zařízení využívá k diagnostice rozumových schopností u klientů s LMP Wechslerovu inteligenční škálu pro děti – WISC-III a Inteligenční a vývojovou škálu pro děti ve věku 5–10 let (IDS). Dalším nástrojem v pořadí dle četnosti využití je neverbální inteligenční test SON-R 2 1/2–7, který využívají čtyři pětiny pracovišť. Všechny tyto testy jsou současně nejběžněji používány jako primární diagnostické nástroje. Na pracovištích, kde je již k dispozici aktualizovaná verze Wechslerovy inteligenční škály pro děti – WISC-V, je pak jako primární využíván i tento nástroj. Nyní je WISC-V používán ve třetině pracovišť, která provádějí diagnostiku LMP. WISC-III je v tuto chvíli vnímán jako neaktuální nástroj (na jeho postupné zastarávání upozornila Česká školní inspekce již v roce 2015, přičemž od roku 2015 došlo k poklesu využití WISC-III pouze o dva procentní body⁹), který by měl být postupně nahrazován WISC-V. Některá pracoviště však čekají, až pro ně bude dostupné

⁹ ČŠI (2015). *Problematická péče poskytovaná školskými poradenskými zařízeními žákům s lehkým mentálním postižením ve školním roce 2014/2015*. Praha: Česká školní inspekce. Dostupné z: https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el_publicace/Tematicke%e3%a9%20zpr%e3%a1vy/2015_TZ_problematika_pece_zakum_LMP_2014_2015.pdf

školení, aby jej mohla začít využívat¹⁰, případně shánějí finanční prostředky na jeho nákup. Stanford-Binetova zkouška, která již v roce 2015 byla doporučována spíše jako doplňkový test, ačkoli se tehdy řadila mezi nejčastěji používané nástroje, zaznamenala pokles o 15 procentních bodů a převažuje její využití jako sekundárního nástroje. V upřesnění jiných diagnostických nástrojů byla v největší míře zastoupena diagnostická baterie kognitivních procesů (CAS 2). Na jednom pracovišti ŠPZ jsou v průměru využívány tři až čtyři nástroje současně pro různé věkové kategorie.

Pedagogicko-psychologické poradny nejčastěji pro diagnostiku LMP používají inteligenční a vývojovou škálu pro děti ve věku 5–10 let (IDS), druhým nejčastějším nástrojem je WISC-III a třetím v pořadí je neverbální inteligenční test SON-R. Ve speciálně pedagogických centrech je na prvním místě WISC-III, na druhém SON-R a až na třetím místě je nástroj IDS.

GRAF 3.12 | Diagnostické nástroje používané k diagnostice rozumových schopností u klientů s lehkým mentálním postižením (LMP) – podíl pracovišť (v %)

Pozn.: Řazeno sestupně dle četnosti kategorie „není využíván“.

V oblasti inovace diagnostických nástrojů vyjádřily potřebu podpory více než dvě třetiny vedoucích pracovníků ŠPZ. Podrobnější informace, jaké konkrétní nástroje či změny by uvítali, jsou uvedeny v podkapitole 3.4.

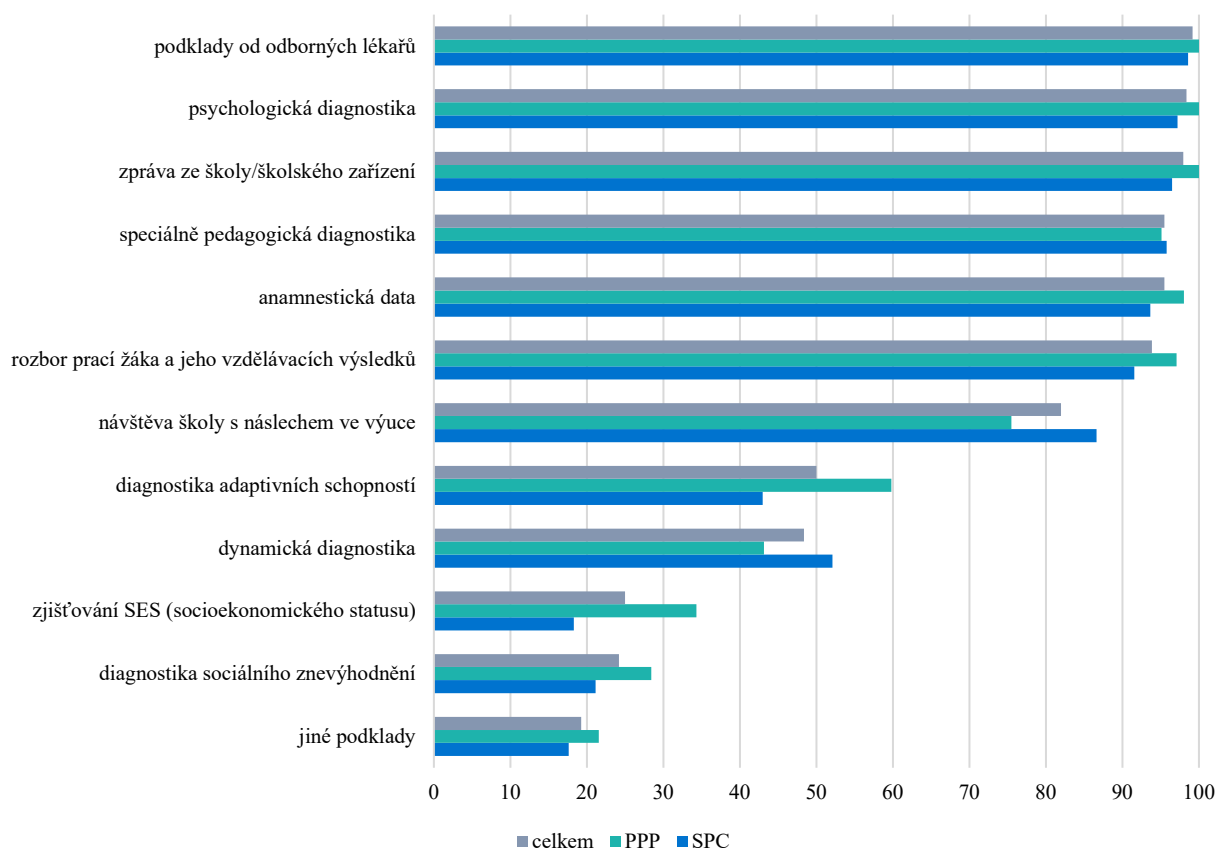
¹⁰ Odborní pracovníci jsou oprávněni používat pouze takové testy, ve kterých byli řádně proškoleni.

3.3.3 Úprava očekávaných výstupů

Inspekční elektronické zjišťování se zaměřilo také na to, kolika klientům byla v uplynulém školním roce doporučena minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů. Jedná se o upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru. Využívány jsou pro žáky s lehkým mentálním postižením v případě podpůrných opatření od třetího stupně. Upravené očekávané výstupy jsou pak uvedeny v individuálním vzdělávacím plánu žáka, případně je má škola zapracovány do svého školního vzdělávacího programu. S účinností od 1. 9. 2025 je možné snížit výstupy a výsledky vzdělávání na minimální doporučenou úroveň podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pouze žákům s lehkým mentálním postižením, a to pouze v oblastech, v nichž žák selhává. V rámci čtvrtého a pátého stupně podpůrných opatření lze upravit výsledky a výstupy vzdělávání, ne však až na minimální doporučenou úroveň, pouze u žáků s těžkým zdravotním postižením.¹¹

V posledním uzavřeném školním roce před provedeným šetřením (2023/2024) byla doporučena minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů zhruba 18 000 klientů, což představuje přibližně 12 % všech klientů, kterým bylo v daném roce vydáno doporučení ke vzdělávání žáků se SVP. Z toho pouze sedm procent z nich mělo upravené výstupy pouze ve vybraných konkrétních vzdělávacích oblastech. V ostatních případech byla doporučena minimální úroveň očekávaných výstupů pro všechny vzdělávací oblasti.

GRAF 3.13 | Využití podkladů pro doporučení minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů – podíl pracovišť (v %)

Nejčastěji jsou součástí podkladů pro doporučení minimální úrovně pro úpravy očekávaných výstupů informace od odborných lékařů, psychologická diagnostika, zpráva ze školy či školského zařízení, speciálně pedagogická diagnostika, anamnestická data a rozbor prací žáka a jeho vzdělávacích výsledků. Všechny tyto podklady využívá více než devět desetin pracovišť. Návštěvu školy realizuje již jen 82 % pracovišť (častěji k tomu dochází v SPC) a diagnostika adaptivních schopností probíhá pouze v polovině pracovišť (častěji v PPP), ačkoli je posouzení adaptivních kompetencí nezbytnou součástí diagnostiky sníženého intelektu. Dosud však probíhalo spíše kvalitativně. Vedoucí pracovníci 10 pracovišť uvedli, že očekávají proškolení v ADACHO (škála pro posouzení adaptivního

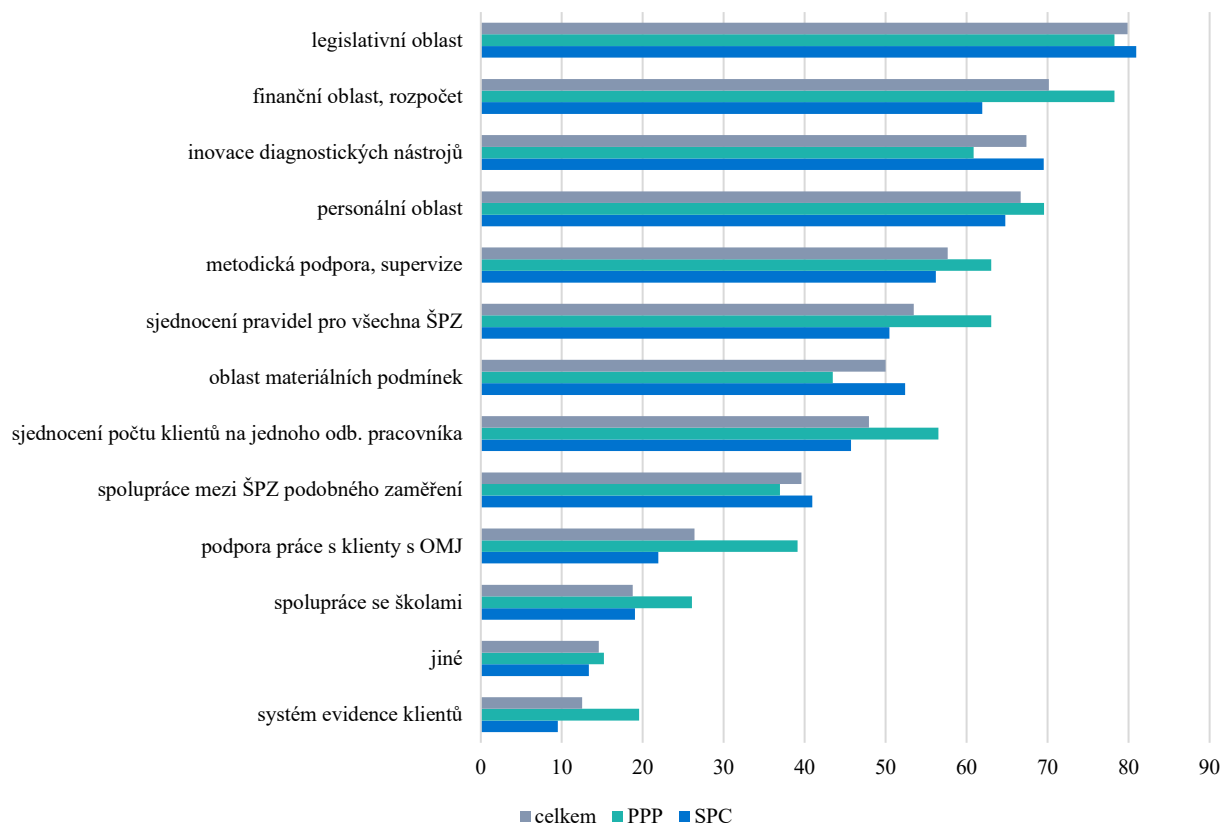
¹¹ Aktualizované znění vyhlášky č. 27/20016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných dle vyhlášky č. 306/2025 Sb., kterou se mění některé vyhlášky v oblasti školství.

chování dětí ve věku 5–15 let, první nástroj s českými normami, který je k dispozici od konce roku 2024). Dynamickou diagnostiku využívá rovněž zhruba polovina pracovišť (ve větší míře v SPC). Jinými podklady, které využívá již méně než pětina pracovišť, jsou zprávy z OSPOD, případně informace středisek výchovné péče.

3.4 Podpora ŠPZ

Poslední sledovanou oblastí v rámci obecné části dotazníku byla potřeba podpory školských poradenských zařízení. Vedoucí pracovníci měli vybrat všechny oblasti, ve kterých by uvítali podporu, a zároveň měli upřesnit, čeho by se konkrétní podpora měla týkat. Analýza byla provedena na úrovni celého zařízení (tzn. agregovaná data za pracoviště).

GRAF 3.14 | Potřeba podpory v jednotlivých oblastech – podíl zařízení (v %)

Nejčastěji by vedoucí pracovníci potřebovali podpořit v legislativní oblasti (80 % ŠPZ), následované finanční oblastí (70 %), oblastí inovace diagnostických nástrojů a personální oblastí (obě 67 %). Významný podíl ŠPZ by uvítal podporu také v oblasti metodické podpory a supervizí a sjednocení pravidel pro všechna ŠPZ (58 %, resp. 53 %). Nejmenší potřebu podpory vyjádřili vedoucí pracovníci v oblasti systému evidence klientů (13 %).

Největší rozdíly v názoru vedení PPP a SPC na potřebu podpory byly zaznamenány v oblasti práce s klienty s OMJ, ve finanční oblasti, v oblasti sjednocení pravidel pro všechna ŠPZ a sjednocení počtu klientů na jednoho odborného pracovníka – všechny tyto oblasti uvádělo vedení PPP o více než 10 procentních bodů častěji. Naopak v potřebě podpory v legislativní oblasti, která je celkově nejžádanější oblastí, se mezi sebou PPP a SPC lišily nejméně.

V následující části jsou podrobněji uvedeny konkrétní aspekty jednotlivých oblastí, tak jak je upřesnilo vedení ŠPZ. Oblasti jsou řazeny dle četnosti jejich zastoupení a uváděné podíly se týkají vždy jen těch zařízení, která uvedla potřebu podpory v dané oblasti. Některé oblasti jsou spolu velmi provázané a lze jen těžko je oddělit – např. finanční oblast úzce souvisí nejen s materiálními, ale také s personálními podmínkami a s oblastí diagnostických nástrojů.

Legislativní oblast

Dvě třetiny vedoucích pracovníků, kteří by potřebovali podpořit v legislativní oblasti, by uvítaly sjednocený výklad právních předpisů. Přibližně 16 % zařízení by si přálo včasné informování o legislativních změnách či pravidelnost informování a přibližně desetina zařízení by ocenila metodické vedení (12 %) a poradenský servis s možností právních konzultací nebo helpdesk v rámci jednotného informačního portálu (10 %).

Finanční oblast, oblast rozpočtu

Potřeba podpory ve finanční oblasti se týkala především lepšího platového ohodnocení odborných pracovníků (přibližně polovina zařízení). Vedoucí pracovníci navrhovali např. zařazení do 13. platové třídy a možnost nadtarifních složek platu či financování srovnatelné se školami. Třetina zařízení by potřebovala finanční prostředky na proškolení zaměstnanců, zaškolování nových zaměstnanců, pokročilejší vzdělávací programy a supervize. Čtvrtina zařízení by uvítala finanční prostředky na nákup diagnostických nástrojů a rovněž necelá čtvrtina zařízení se vyjádřila k financování celého ŠPZ, ať už se jednalo o zvýšení normativu na klienta, sjednocení financování napříč ŠPZ, vyrovnaní podmínek veřejných a neveřejných ŠPZ, změnu financování (místo počtu klientů na pracovníka např. dle činností), či stabilitu, jistotu a předvídatelnost. Okolo 8 % zařízení zmiňovalo finanční prostředky na nákup pomůcek, vybavení pracoviště a provozní náklady nebo lepší ohodnocení nepedagogických pracovníků.

Inovace diagnostických nástrojů

Co se týká diagnostických nástrojů, zařízení by nejčastěji uvítala jejich aktualizaci, nákup nových a rychlejší proces standardizace zahraničních testů na českou populaci (44 %). Necelých 30 % zařízení následně zmínilo také nutnost proškolení odborných pracovníků k těmto testům. Na nákup nových testů a následného proškolení však některým zařízením nezbyvají finanční prostředky. Současně dochází ke kolizi s pracovním rozvrhem zaměstnanců a některé kurzy (např. proškolení WISC-V) jsou dlouho dopředu obsazené. Potřebu nákupu nástroje WISC-V uvedlo 14 % zařízení. Dále 8 % uvedlo, že je potřeba vyvíjet nástroje nové, např. ve vazbě na nové možnosti pomocí digitálních technologií či se zapojením pracovníků ŠPZ do vývoje těchto nástrojů. Mezi dalšími nástroji, které je potřeba zajistit, byly uváděny například standardizované testy pro starší klienty (žáky 2. stupně, středních škol, ale i dospělé klienty), pro klienty s odlišným mateřským jazykem, pro klienty se sluchovým postižením či zrakovým postižením, ale i různou mírou mentálního postižení. Jmenovány byly také test adaptivních schopností a diagnostika sociálního znevýhodnění.

Personální oblast

Přibližně třetina zařízení by potřebovala zajistit další psychology (34 %) a speciální pedagogy (30 %). Další třetina poté uvedla potřebu navýšení počtu odborných pracovníků nebo zvýšení limitu úvazku zřizovatelem (bez upřesnění konkrétních pracovníků). Administrativního pracovníka postrádá 18 % zařízení, logopeda 13 % zařízení a 9 % zařízení chybí sociální pracovník. Celkem 8 % zařízení zmínilo potřebu zatraktivnit obor, motivovat k setrvání v oboru a zvýšit počty studentů vysokých škol, zejména v oboru psychologie.

Metodická podpora, supervize

Nejčastěji se vedoucí pracovníci ŠPZ shodovali, že je potřeba zajistit pravidelné supervize, a to jak skupinové, tak individuální (57 %). Možnost realizovat supervize, jakožto důležitou součást práce v tomto oboru a zároveň účinnou prevenci syndromu vyhoření, je podmíněna dostatečnými finančními prostředky v rozpočtu zařízení, dostupností supervizorů a sladěním s pracovním harmonogramem zaměstnanců. Část vedoucích pracovníků pak explicitně zmínila právě finanční aspekt pro zajišťování supervizí. Vedoucí pracovníci by dále uvítali možnost výměny zkušeností, konzultací legislativních otázek, především při změnách, jednotné metodické vedení, školení a podporu začínajících odborných pracovníků.

Sjednocení pravidel pro všechna ŠPZ

Třetina zařízení by ocenila sjednocení postupů doporučování podpůrných opatření (např. postupy pro doporučování asistentů pedagoga), 17 % zařízení navrhovalo sjednotit výkaznictví. Po 10 zařízeních uvádělo stejná pravidla/podmínky pro všechna školská poradenská zařízení (bez jejich upřesnění), sjednocení legislativy a jejich výkladů, jednotnou metodiku a pravidla pro zavádění a předávání klientů mezi různými druhy školských zařízení (vymezení pravomocí, klientely). Vedoucí pracovníci by dále chtěli sjednotit dokumentaci, zejména formuláře, a počty klientů na jednoho pracovníka.

Materiální podmínky

Jak již bylo zmíněno, materiální podmínky jsou úzce provázány s financováním a oblastí nákupu a obnovy diagnostických nástrojů. Podporu v jejich oblasti by uvítala polovina zařízení. Největší podíl vedoucích pracovníků (57 %) uváděl v rámci podpory materiálních podmínek potřebu dovybavit pracoviště diagnostickými nástroji (byly ukončeny dotační a rozvojové programy umožňující jejich nákup). Často byla jmenována také úprava prostor, a to jak pro klienty, tak pro odborné pracovníky (dvě pětiny zařízení), následovaná nákupem pomůcek pro klienty (možnost nácviku s doporučenými pomůckami, 28 %) a nákup a aktualizace počítačového vybavení, tiskáren a mobilních telefonů (25 %). Z dalších věcí lze zmínit např. nákup služebního automobilu, spotřebního a kancelářského zboží, odborné literatury či zajištění bezbariérovosti.

Sjednocení počtu klientů na jednoho odborného pracovníka

Názory na sjednocení počtu klientů nebyly tak jednoznačné jako vyjádření ohledně potřeby podpory v jiných oblastech. Sjednocení počtu klientů na jednoho odborného pracovníka by si přála necelá polovina zařízení (48 %). V největší míře by vedoucí pracovníci chtěli jasně stanovit (maximální) počet klientů na jednoho pracovníka (32 %). Zatímco část zařízení se přiklání k celorepublikovému sjednocení (10 %), jiní by spíše zohlednili zaměření jednotlivých zařízení dle druhu postižení (16 %). Část vedoucích pracovníků upřesnila, že je potřeba změnit způsob výpočtu, např. přepočtem na speciálního pedagoga, nikoli součet psychologů a pedagogů dohromady (klient je často v péči obou odborných pracovníků), případně nevázat financování na počet klientů, ale spíše na činnosti, výkony. Někteří vyjádřili potřebu sjednotit počty klientů na jednoho pracovníka mezi PPP a SPC (vzhledem k narůstajícímu počtu složitějších případů), jiní se domnívali, že toto sjednocení je třeba provést mezi ŠPZ různých zřizovatelů. Objevil se také názor, že je třeba specifikovat spíše rozsah činností než počty klientů. Někteří vedoucí pracovníci by si přáli změnu ve financování, zejména nevázat finance na počty klientů.

Spolupráce mezi ŠPZ podobného zaměření

V rámci spolupráce se ŠPZ podobného zaměření, kde potřebu podpory uvedly dvě pětiny zařízení, by vedoucí pracovníci nejčastěji uvítali předávání zkušeností a sdílení příkladů dobré praxe (necelá polovina zařízení). Často byla uváděna také pravidelná metodická setkání, organizovaná např. NPI nebo krajem, či vytvoření online platformy (např. v podobě infoservisu) pro možnost konzultací. Někteří se přiklínili také ke sjednocení postupů a nastavení standardů ŠPZ.

Práce s klienty s odlišným mateřským jazykem

V oblasti práce s klienty s odlišným mateřským jazykem by potřebovala podpořit přibližně čtvrtina zařízení (26 %). Jednoznačně se shodují na potřebě kvalitního tlumočení a zvýšení dostupnosti tlumočnicků (58 %). Následně by pracovníci ŠPZ uvítali diagnostické nástroje vhodné pro práci s klienty s OMJ a legislativní ukotvení pro práci s klienty s OMJ ve formě vyhlášky a metodické vedení. Pracovníci zmiňovali také potřebu spolupráce s dalšími odborníky (klinický psycholog, psychiatr, logoped apod.), kteří ovládají řeč klienta. Tři zařízení vyjádřila potřebu vytvořit specializované pracoviště zaměřené na klienty s OMJ.

Spolupráce se školami

Zařízení, která potřebují podpořit v oblasti spolupráce se školami (19 % ŠPZ), se shodují na tom, že nejvíce by ocenila více času na samotné návštěvy škol a častější, pravidelné konzultace a metodická setkání pro pracovníky škol, včetně organizace seminářů a předávání příkladů dobré praxe. Dále by zařízení uvítala vyšší informovanost škol k 1. stupni podpůrných opatření (plány pedagogické podpory) a jeho vyšší využívání. Také by jim pomohlo jasnější vymezení kompetencí a jejich znalost ze strany škol, které mají dle vyjádření vedoucích pracovníků ŠPZ nereálná očekávání ohledně práce ŠPZ.

Systém evidence klientů

Potřebu podpory v oblasti evidenčních systémů deklarovalo pouze 13 % zařízení. Vedoucí pracovníci nejčastěji uváděli potřebu jednotného systému, který by byl přímo napojen na statistické výkaznictví MŠMT (polovina zařízení). Dále by uvítali software, který by byl zdarma, nebo by nějakým způsobem byly zajištěny finanční náklady na nákup licencí. Někteří vedoucí pracovníci zmiňovali další funkcionality, které by systém mohl obsahovat, jako např. automatické odesílání upozornění zákonným zástupcům na plánovanou návštěvu, přístup škol do části systému bez nutnosti odesílání doporučení školám či informace o tom, zda je/byl klient v péči jiného ŠPZ.

A decorative horizontal bar spanning the width of the page. It consists of a long gray rectangle on the left, a large blue-outlined number '4' in the center, and a shorter gray rectangle on the right.

4

Počty klientů

4 POČTY KLIENTŮ

Druhá část dotazníku obsahovala otázky týkající se počtu klientů, jimž byly poskytnuty poradenské služby v týdnu od 24. do 28. března 2025. Tato část dotazníku byla poté zopakována v týdnu od 12. do 16. května 2025, aby bylo možné učinit srovnání. Údaje byly sledovány v podobné struktuře jako ve výkazech MŠMT.¹² Kromě počtu klientů, kterým byla poskytnuta péče, a počtu klientů, kterým bylo vydáno doporučení ŠPZ ke vzdělávání žáků se SVP, byly zjišťovány např. informace o klientech s odlišným mateřským jazykem, o klientech, kterým byl poskytován plán pedagogické podpory, a o vybraných podpůrných opatřeních. Pozornost byla zaměřena také na logopedickou péči a návštěvy škol.

4.1 Klienti, jimž byla poskytnuta péče

Jak je patrné z následující tabulky, počet klientů, kterým byla poskytnuta péče, má narůstající tendenci (s výjimkou propadu během dvou covidových let 2019/2020 a 2020/2021), a to jak v PPP, tak v SPC. V návaznosti na tento nárůst je třeba personálně posílit jednotlivá pracoviště ŠPZ, aby bylo možné naplňovat standardní činnosti zařízení stanovené vyhláškou v předepsaných lhůtách. Jak se však ukázalo v kapitole 3.2 Personální podmínky, nárůst počtu odborných pracovníků tomu zcela neodpovídá. Zároveň byl ve školním roce 2023/2024 konstatován značný podíl zařízení hodnocených ČSI, která nedokážou naplnit lhůtu 3 měsíců pro poskytnutí služby od data podání žádosti o tuto službu, a to především z kapacitních důvodů.¹³ Počet klientů na jeden přepočtený úvazek pedagogického pracovníka v ŠPZ se však v posledních dvou letech výrazně nezměnil.

TABULKA 4.1 | Počet klientů, kterým byla poskytnuta péče – vývoj v čase

Počet klientů, kterým byla poskytnuta péče	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
pedagogicko-psychologická poradna	198 404	178 636	170 930	208 342	211 269	212 653
speciálně pedagogické centrum	86 926	83 872	84 041	91 994	90 547	94 150

Zdroj: Výkonové ročenky MŠMT

4.1.1 Klienti podle navštěvované školy

Dle výpovědí vedoucích pracovníků poskytla školská poradenská zařízení v referenčním týdnu od 24. do 28. března 2025 své služby celkem 16 079 klientům (8 952 v PPP a 7 127 v SPC). V průměru připadalo 55 klientů na jedno pracoviště, přičemž jedno pracoviště PPP poskytlo péči v průměru 72 klientům a jedno pracoviště SPC obsloužilo ve vybraném březnovém týdnu v průměru 43 klientů. Nejčastěji se jednalo o klienty ze základních (45 %) a mateřských škol (44 %), žáci středních škol tvořili 8 % klientů a děti z přípravných tříd a přípravných ročníků 2 % klientů; 17 klientů bylo z konzervatoří a vyšších odborných škol.

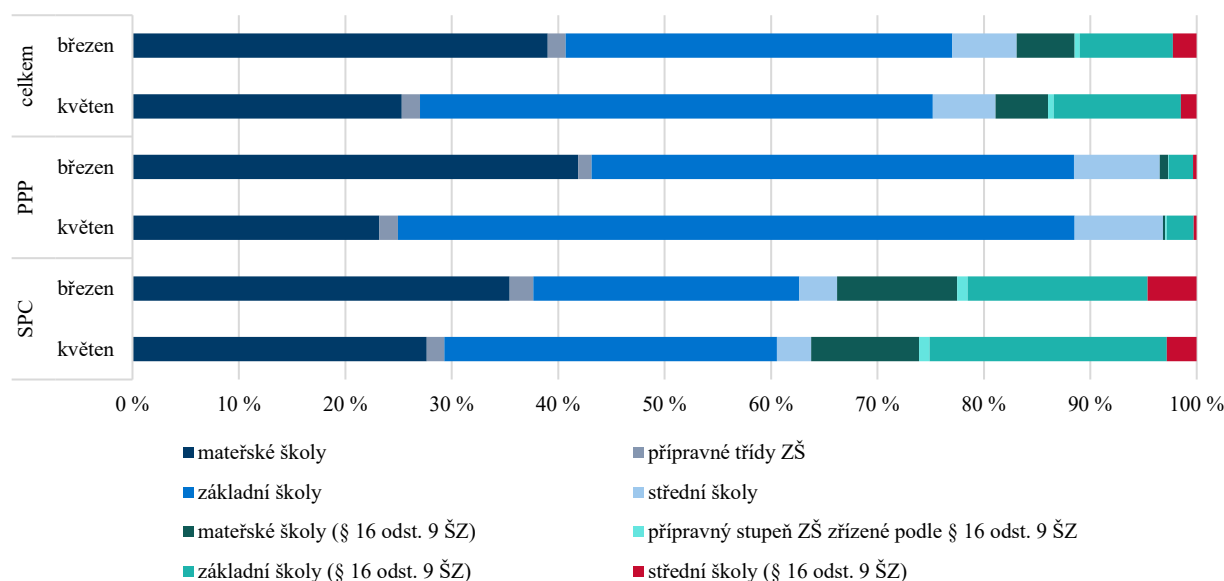
Vzhledem k tomu, že zvolený týden spadl do období před zápisem k povinné školní docházce, byla dětem z mateřských škol a přípravných tříd/ročníků poskytnuta péče častěji, než by odpovídalo jejich zastoupení v souhrnu za celý školní rok.¹⁴ ŠPZ mohou mít toto období přednostně zarezervované pro šetření školní zralosti, logicky tak dochází ke snížení počtu klientů z ostatních věkových kategorií.

V týdnu od 12. do 16. května poskytla ŠPZ péči podobnému počtu klientů jako v březnovém týdnu (16 001 klientů, v průměru 55 klientů na jedno pracoviště). Co se však proměnilo, byl podíl klientů mateřských škol, který poklesl o 14 procentních bodů na 30 % ve prospěch klientů základních škol (60 %).

¹² Výjimku tvořili školsky nezařazení, kteří nebyli předmětem šetření.

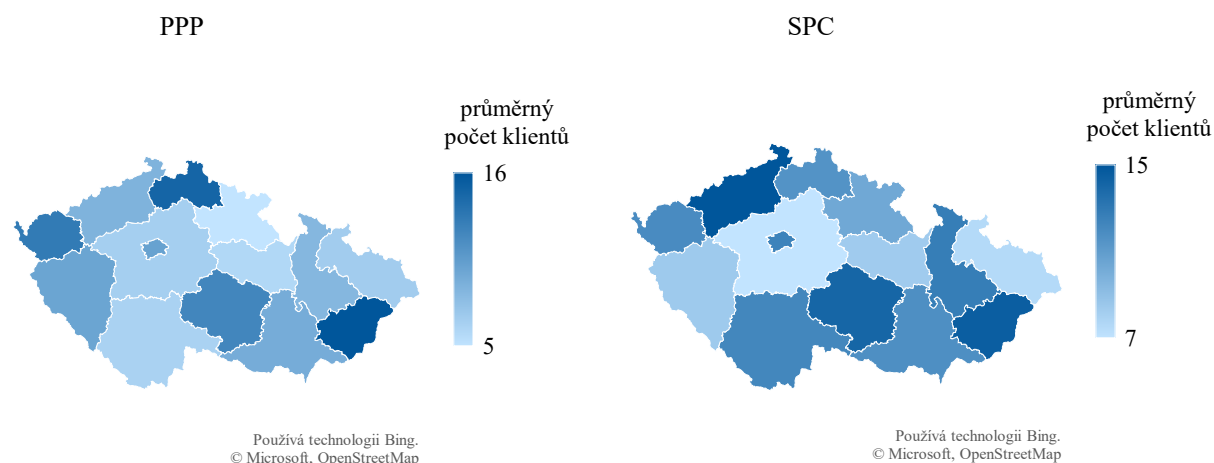
¹³ Tříměsíční lhůtu dodržovalo 85 % pracovišť, z toho pouze 30 % ve všech případech. Ve školním roce 2024/2025 je to již jen 80 % pracovišť, z toho 24 % ve všech případech.

¹⁴ Dle výkazů MŠMT za celý školní rok tvoří předškolní děti přibližně čtvrtinu celkové klientely.

GRAF 4.1 | Klienti podle školského zařazení – podíl (v %)

Pozn.: V grafu nejsou zahrnuti klienti konzervatoří a vyšších odborných škol, jejichž podíly dosahovaly max. 0,1 %.

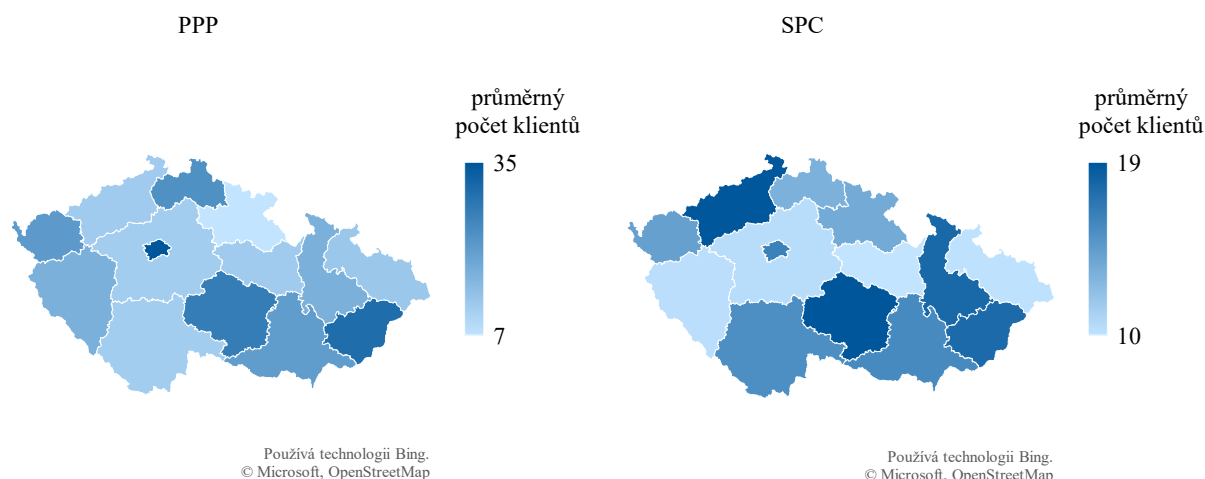
Celkově připadalo na jeden plný úvazek odborného pracovníka (psychologa nebo speciálního pedagoga)¹⁵ 10 klientů v březnovém i květnovém týdnu. Pokud by byl výpočet upraven pouze na speciální pedagogy (klienti často bývají v péči obou odborných pracovníků), odpovídal by průměrný počet na jednoho speciálního pedagoga 16 klientům v obou sledovaných týdnech, při úpravě výpočtu na psychology by to bylo 26 klientů v obou týdnech (jedná se o hypotetickou situaci, z dostupných dat nelze určit, zda byla klientům poskytnuta péče speciálním pedagogem, psychologem, či oběma specialisty).

GRAF 4.2 | Průměrný počet klientů na jednoho odborného pracovníka (psycholog, speciální pedagog; 12.–16. května 2025)

Z krajského srovnání je patrné, že nejvyšší průměrný počet klientů na jednoho odborného pracovníka v PPP (přepočteného na plný úvazek) byl ve sledovaném květnovém týdnu zaznamenán ve Zlínském a Libereckém kraji (16, resp. 15 klientů) a nejnižší naopak v Královéhradeckém kraji (5 klientů). V SPC byl nejvyšší průměrný počet klientů na jednoho odborného pracovníka zjištěn ve Zlínském a Ústeckém kraji (15 klientů) a nejnižší ve Středočeském kraji (7 klientů). Velké rozdíly mezi jednotlivými kraji odpovídají zjištěním o výrazných krajských odlišnostech z hlediska počtu klientů připadajících na jednoho odborného pracovníka vykázaných za poslední uzavřený školní rok před provedením šetření (viz kapitola 3.2 Personální podmínky). Ačkoli byly průměrné počty klientů na jednoho odborného pracovníka v PPP i SPC podobné, větší rozdíl mezi krajem s nejvyšším a nejnižším průměrným počtem klientů byl zaznamenán v rámci PPP.

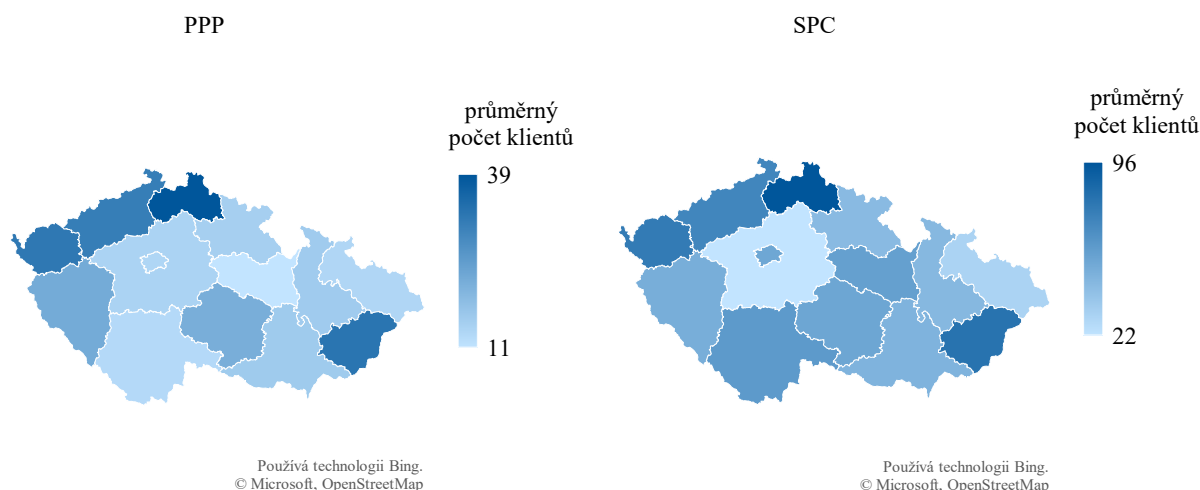
¹⁵ Údaj převzat z výkonových výkazů MŠMT (stav ke 30. 9. 2024), jedná se tedy pouze o přibližné údaje. Data jsou uváděna v porovnání s květnovým týdnem, který byl pro práci ŠPZ z hlediska složení klientů typičtější.

GRAF 4.3 | Průměrný počet klientů na jednoho speciálního pedagoga (12.–16. května 2025)

V případě počtu klientů připadajících na jednoho speciálního pedagoga v PPP se ukazuje, že vyšší počty byly zjištěny především v Praze následované Zlínským krajem (35, resp. 31), na druhém konci spektra se pak nacházel Královéhradecký kraj se 7 klienty. Při přepočtu na jednoho speciálního pedagoga v SPC byla nejvyššímu průměrnému počtu klientů poskytnuta služba v Kraji Vysočina a v Ústeckém kraji (19). Naopak nejnižší průměrné počty vykázaly Středočeský, Plzeňský, Pardubický a Moravskoslezský kraj (10 klientů). Vyrovnanější situace byla opět v jednotlivých krajích v rámci SPC.

GRAF 4.4 | Průměrný počet klientů na jednoho psychologa (12.–16. května 2025)

Nejvyšší průměrný počet klientů na jeden plný úvazek psychologa byl uveden v PPP i SPC shodně v Libereckém kraji (39 v PPP a 96 v SPC¹⁶), po kterém následovaly Zlínský, Karlovarský a Ústecký kraj. Nejnižší průměrný počet klientů na jednoho psychologa pak vykázal Pardubický kraj za PPP (11 klientů) a Středočeský kraj za SPC (22 klientů).

Všechna výše uvedená zjištění potvrzují regionální odlišnosti, na které Česká školní inspekce opakovaně upozorňuje ve svých výročních zprávách. Není však zcela jasné, z čeho tak velké rozdíly pramení. Nízké počty by mohly naznačovat neefektivní využití personálních zdrojů, vyšší fluktuaci odborných pracovníků (tj. změnu počtu pracovníků ke stavu v září, kdy byly vykázány jejich přepočtené počty), ztíženou dostupnost služeb nebo odlišnosti v počtech vykazovaných klientů v daných regionech. Naopak vysoké počty by mohly signalizovat značnou vytíženost těchto pracovišť, případně vyšší podíl klientů, kteří zařízení navštíví pouze jednorázově, pokud by se jednalo o dlouhodobý stav, či opět rozdílný způsob vykazování klientů. Názory na případné sjednocení počtu klientů se nicméně různí (viz kapitola 3.4 Podpora školských poradenských zařízení).

¹⁶ Jak bylo uvedeno výše, jedná se pouze o modelovou situaci, kolik klientů by připadalo na jeden úvazek psychologa, nikoliv skutečné poskytnutí služby 96 individuálním klientům v rámci jednoho pracovního týdne.

4.1.2 Klienti s odlišným mateřským jazykem

Klienti s odlišným mateřským jazykem (dále i „OMJ“) jsou klienti, jejichž jazyk se odlišuje od jazyka výuky, případně od jazyka, ve kterém běžně probíhá poradenská služba, v tomto případě tedy českého jazyka. Výraz žáci (či klienti) s odlišným mateřským jazykem není přesně legislativně ukotven, školský zákon a příslušné vyhlášky vymezují pouze žáky cizince a žáky z odlišného kulturního prostředí. Nově se ve školském zákoně (s účinností od 1. 9. 2025) objevuje také slovní spojení „občané České republiky, kteří mají obdobné potřeby k začlenění jako cizinci“.¹⁷ V případě jazykové bariéry těchto klientů hrozí nepochopení poradenské služby.

TABULKA 4.2 | Klienti s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Kraj	Součet	Průměrný počet klientů s OMJ na jedno pracoviště – 24.–28. března			Součet	Průměrný počet klientů s OMJ na jedno pracoviště – 12.–16. května		
	Celkem	Celkem	PPP	SPC	Celkem	Celkem	PPP	SPC
Praha	212	7,1	11,0	4,4	186	6,6	9,2	5,2
Středočeský	57	1,4	1,8	1,1	64	2,0	3,1	0,7
Jihočeský	11	0,8	1,5	0,6	29	1,5	2,6	0,9
Plzeňský	37	6,2	6,6	4,0	22	3,7	5,0	2,3
Karlovarský	4	0,8	-	0,8	8	1,3	-	1,3
Ústecký	32	1,9	2,2	1,3	19	1,0	1,6	0,1
Liberecký	36	3,0	5,8	1,6	20	1,8	4,3	0,4
Královéhradecký	21	1,6	1,6	1,6	13	1,1	0,2	1,7
Pardubický	11	1,4	0,8	2,0	17	2,1	2,7	1,8
Vysočina	19	2,4	2,8	1,7	20	2,5	2,4	2,7
Jihomoravský	50	2,3	4,3	0,6	63	2,4	3,8	1,0
Olomoucký	8	1,6	1,0	2,0	12	1,5	2,0	1,3
Zlínský	8	0,7	1,3	0,4	11	0,7	1,4	0,4
Moravskoslezský	21	0,8	0,4	1,3	30	1,2	1,3	1,0
Celkem	527	2,4	3,3	1,7	514	2,3	3,1	1,6

Informaci, zda se jedná o klienta s odlišným mateřským jazykem, evidují u klientů překvapivě jen tři čtvrtiny pracovišť ŠPZ (77 %). Častěji informaci o OMJ klientů zaznamenávají pedagogicko-psychologické poradny (85 % pracovišť) oproti speciálně pedagogickým centrům (72 %). I v této oblasti byly zjištěny poměrně výrazné rozdíly mezi jednotlivými kraji. Zatímco v Libereckém, Královéhradeckém a Pardubickém kraji informaci o OMJ eviduje okolo devíti z deseti pracovišť, v Olomouckém kraji jsou to méně než dvě z pěti pracovišť ŠPZ. Je zarážející, že tuto informaci neeviduje PPP Karlovarského kraje a v Plzeňském kraji ji evidují pouze dvě třetiny pracovišť PPP a třetina pracovišť SPC, ačkoli se jedná o kraje, ve kterých je hned po Praze nejvyšší podíl žáků cizinců v ZŠ (12 %).

V týdnu od 24. do 28. března byla poskytnuta služba celkem 527 klientům s odlišným mateřským jazykem v 63 % pracovišť, která tuto informaci evidují (tj. v cca polovině z celkového počtu pracovišť). Z celkového počtu klientů, kterým byla v tomto týdnu poskytnuta poradenská služba, to jsou 3 %. V průměru připadali 2 klienti s OMJ na jedno pracoviště. Nejvyšší průměrný počet klientů s OMJ na jedno pracoviště ŠPZ byl zaznamenán v Praze (7) a Plzeňském kraji (6), nejnižší naopak v Jihočeském, Karlovarském, Moravskoslezském a Zlínském kraji (jeden a méně klientů).

Ačkoli počet klientů s OMJ v týdnu od 12. do 16. května v devíti krajích mírně vzrostl, celkový počet klientů s OMJ byl v porovnání s předchozím obdobím o trochu nižší – 514 klientů. Průměrné počty klientů na jedno pracoviště zůstaly stejné – 2 klienti na jedno pracoviště, přičemž nejvíce klientů bylo opět zaznamenáno v Praze (necelých 7 klientů v průměru na jedno pracoviště) a nejnižší ve Zlínském kraji (méně než 1 klient na pracoviště).

4.1.3 Plány pedagogické podpory

V případě, že škola poskytuje žákovi podpůrná opatření prvního stupně, může zpracovat plán pedagogické podpory, který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu, zejména v situaci, kdy pro poskytování

¹⁷ Viz § 20 odst. 6 školského zákona, který upřesňuje povinnost krajského úřadu zajistit bezplatnou přípravu k začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám žáků, také cizincům mimo EU a pro občany České republiky, kteří mají obdobné potřeby k začlenění jako cizinci.

podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání.¹⁸

Informaci o tom, zda byl klientovi před podáním žádosti o službu poskytován plán pedagogické podpory (dále i „PLPP“) školou, eviduje pouze přibližně polovina pracovišť ŠPZ (54 %). Častěji k tomu opět dochází v pedagogicko-psychologických poradnách (dvě třetiny pracovišť) ve srovnání se speciálně pedagogickými centry (necelá polovina pracovišť). Nejvyšší podíl pracovišť zaznamenává tuto informaci v Královéhradeckém a Pardubickém kraji (okolo devíti z deseti), nejmenší pak v Olomouckém kraji (jedno z pěti pracovišť).

V období sledovaného týdne od 24. do 28. března byla poradenská služba poskytnuta 397 klientům, kterým byl poskytován před započítáním služby plán pedagogické podpory. V průměru se jednalo o 3 klienty na pracoviště, která tuto informaci zjišťují. Z celkového počtu klientů, kterým v tomto týdnu byla poskytnuta poradenská služba, jde o 2 %. Takto nízký podíl může být ovlivněn již zmíněným vyšším počtem klientů předškolního věku, kteří navštívili ŠPZ z důvodu šetření školní zralosti – v jejich případě plán pedagogické podpory není zcela běžný. Nejvíce klientů s PLPP uvedli pracovníci ŠPZ ve Zlínském kraji (v průměru 8 klientů), zatímco nejméně jich bylo zaznamenáno v Libereckém kraji (v průměru výrazně méně než 1 klient).

V týdnu od 12. do 16. května byl počet klientů, kterým byl před započítáním služby poskytován PLPP, o více než čtvrtinu vyšší (547 klientů, 3 % klientů z celkového počtu). Může to být způsobeno již zmíněnou skladbou klientů, kdy v období května poklesl podíl vyšetřovaných klientů v předškolním věku na školní zralost ve prospěch žáků základních škol. V průměru se jednalo o 3 klienty s PLPP na jedno pracoviště, která tuto informaci evidují. Nejvíce takových klientů bylo zaznamenáno v Moravskoslezském kraji (v průměru 7 klientů), nejméně pak v Jihočeském a Olomouckém kraji (méně než 1 klient).

TABULKA 4.3 | Klienti, kterým byl před přijetím žádosti poskytován plán pedagogické podpory (PLPP)

Kraj	Součet	Průměrný počet klientů s PLPP na 1 pracoviště – 24.–28. března			Součet	Průměrný počet klientů s PLPP na 1 pracoviště – 12.–16. května		
	Celkem	Celkem	PPP	SPC	Celkem	Celkem	PPP	SPC
Praha	96	4,4	9,9	0,5	99	5,2	17,4	0,9
Středočeský	67	2,9	4,5	0,0	72	2,7	4,2	0,5
Jihočeský	43	4,8	5,5	4,6	7	0,5	1,2	0,0
Plzeňský	6	0,9	0,4	2,0	9	1,3	1,7	1,0
Karlovarský	5	5,0	-	5,0	4	1,0	-	1,0
Ústecký	40	3,3	4,9	0,3	55	5,5	6,6	1,0
Liberecký	3	0,4	0,0	0,5	25	3,6	8,0	0,3
Královéhradecký	35	2,7	5,8	0,8	34	2,6	4,2	1,6
Pardubický	6	0,9	1,5	0,0	17	2,1	3,8	0,5
Vysočina	18	2,3	3,4	0,3	13	1,6	2,4	0,3
Jihomoravský	21	1,5	2,8	0,5	70	3,0	4,4	0,5
Olomoucký	2	0,7	0,0	1,0	3	0,8	0,0	1,0
Zlínský	31	7,8	7,8	-	50	5,0	9,8	0,2
Moravskoslezský	24	2,2	2,4	1,7	89	7,4	8,9	0,0
Celkem	397	2,8	4,4	1,0	547	3,3	5,8	0,7

Nížší průměrné počty klientů s PLPP ve speciálně pedagogických centrech jsou ovlivněny zejména skladbou klientů, kdy většinu tvoří klientela se 3. a 4. stupněm podpůrných opatření, zatímco v pedagogicko-psychologických poradnách to jsou především klienti s 2. a 3. stupněm podpůrných opatření. Jak bylo uvedeno výše, poskytování PLPP se týká 1. stupně podpůrných opatření, předchází tedy 2. stupni.

4.2 Klienti, kterým byla vydána doporučení pro vzdělávání žáků se SVP s priznaným stupněm podpůrných opatření

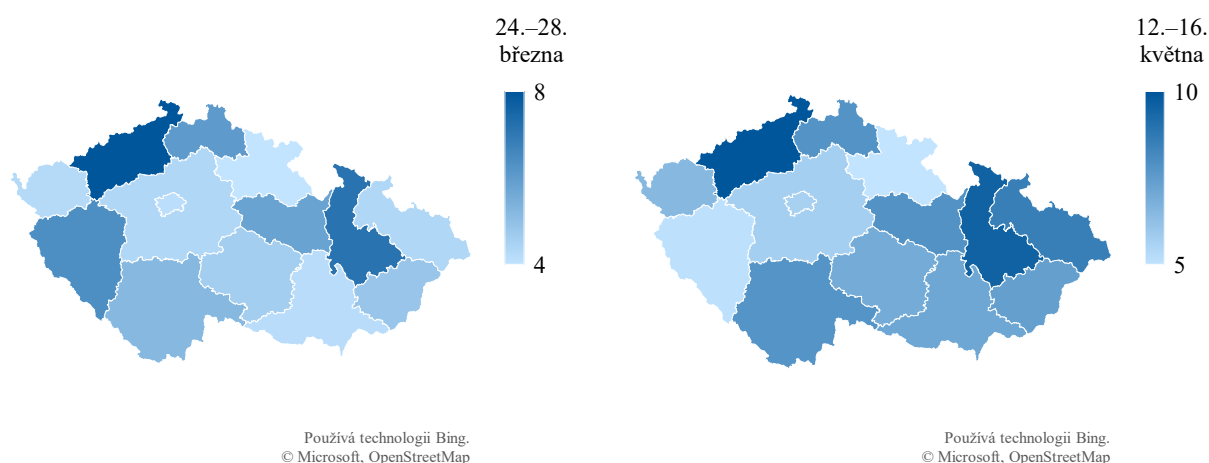
Výsledkem poradenské pomoci školského poradenského zařízení jsou zejména zpráva a doporučení. Zatímco zpráva je určena pouze klientovi nebo jeho zákonnému zástupci, doporučení je nezbytnou podmínkou pro stanovení podpůrných opatření a vydává se kromě klienta či jeho zákonného zástupce také pro školu (a případně také školské

¹⁸ § 10 odst. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

zařízení), ve které se klient vzdělává. V další části se šetření zaměřilo na doporučení školských poradenských zařízení, která byla vydána v rámci dvou sledovaných referenčních týdnů. Zpráva a doporučení jsou vydávány nejpozději do 30 dnů ode dne ukončení vyšetření, proto počty vydaných doporučení nemusejí odpovídat počtům klientů, kterým byla v daném týdnu poskytnuta poradenská péče, uváděným v předchozí části – klienti mohli být vyšetřeni v jiném než sledovaném týdnu.

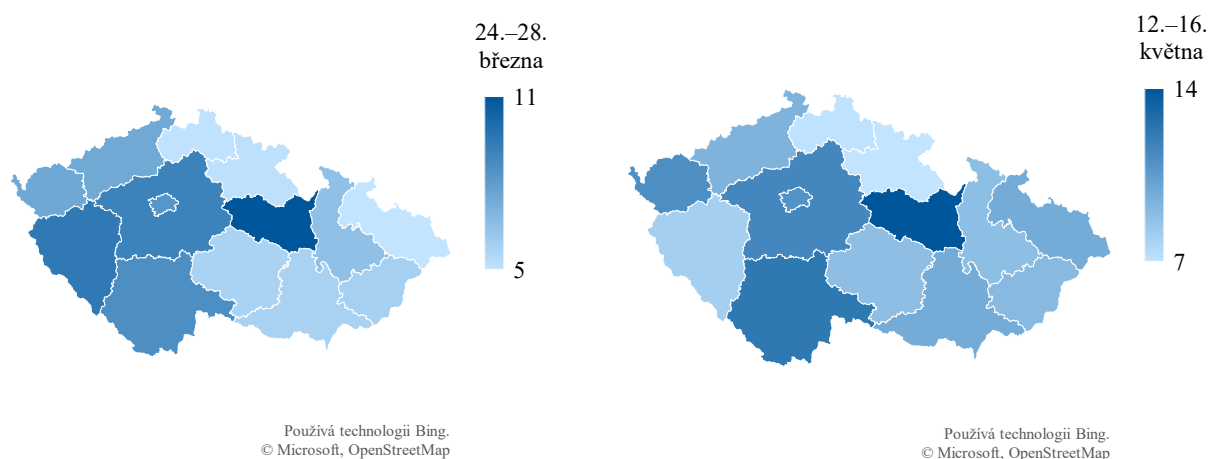
V týdnu od 24. do 28. března bylo vydáno doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 4 771 klientům, což je v průměru 16 klientů na jedno pracoviště (21 klientů na jedno pracoviště PPP a 13 klientů na jedno pracoviště SPC). V týdnu od 12. do 16. května stoupl počet klientů na 6 556, to odpovídá 23 klientům na jedno pracoviště (28 klientů na jedno pracoviště PPP a 19 klientů na jedno pracoviště SPC).

GRAF 4.5 | Průměrný počet klientů, kterým bylo vydáno doporučení, na jednoho odborného pracovníka – PPP

Při zohlednění počtu odborných pracovníků¹⁹ se mezi kraje se nejvyšším průměrným počtem klientů, kterým bylo vydáno doporučení pro vzdělávání pedagogicko-psychologickými poradnami, řadí Olomoucký a Ústecký kraj v obou sledovaných týdnech. V březnovém i květnovém týdnu byl nejmenší průměrný počet klientů zaznamenán v Královéhradeckém kraji, v květnovém týdnu to bylo navíc ještě v Plzeňském kraji.

GRAF 4.6 | Průměrný počet klientů, kterým bylo vydáno doporučení, na jednoho odborného pracovníka – SPC

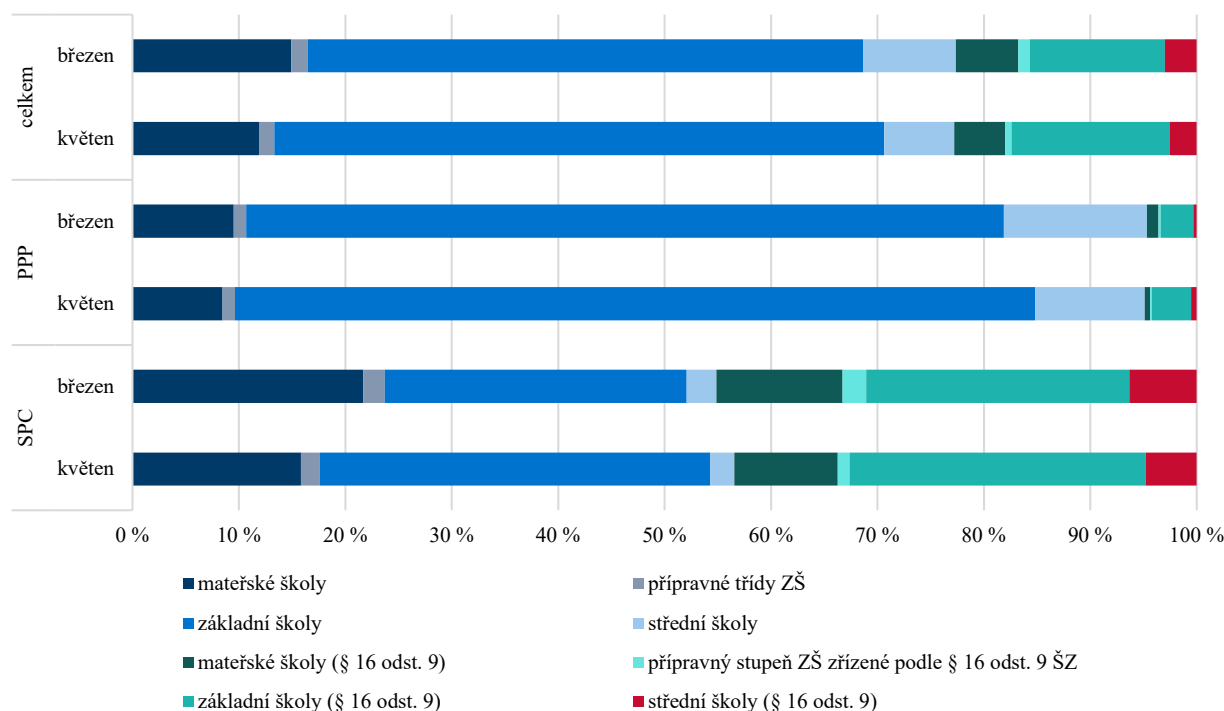

Ve speciálně pedagogických centrech byl nejvyšší průměrný počet klientů na jednoho odborného pracovníka, kterým bylo vydáno doporučení ke vzdělávání, zjištěn v Pardubickém kraji v obou sledovaných týdnech. V Libereckém a Moravskoslezském kraji byl naopak v březnovém týdnu zaznamenán nejnižší průměrný počet klientů. V květnovém

¹⁹ Jedná se o počet speciálních pedagogů a psychologů přepočtený na plný úvazek. Údaj byl převzat z výkonových výkazů MŠMT (stav ke 30. 9. 2024), jedná se tedy pouze o přibližné údaje.

týdnu to pak bylo v Libereckém a Královéhradeckém kraji. Jak je z údajů patrné, vyšší rozdíly byly zjištěny v rámci SPC.

GRAF 4.7 | Klienti, kterým bylo vydáno doporučení pro vzdělávání žáků se SVP – podíl (v %)

Rozložení klientů podle školského zařazení zobrazuje graf 4.7. Z grafu je patrný vyšší podíl klientů mateřských škol v týdnu od 24. do 28. března. Jeho pokles byl v týdnu od 12. do 16. května doprovázen nárůstem klientů běžných tříd základních škol a základních škol zřízených podle § 16 odst. 9 ŠZ (včetně speciálních tříd běžných základních škol).

4.2.1 Doporučení pro školská zařízení a základní umělecké školy

Dotazník inspekčního elektronického zjišťování se zaměřoval také na doporučení vydaná pro školská zařízení (např. školní družina, školní klub, středisko volného času, internát) a základní umělecké školy. Podle výkazů MŠMT bylo v pedagogicko-psychologických poradnách v posledních třech letech vydáno 401 samostatných doporučení pro školská zařízení (tj. v průměru 134 během jednoho roku). V předchozích letech byla tato doporučení vydávána majoritně v Plzeňském a Olomouckém kraji, v posledním uzavřeném školním roce před provedeným šetřením (2023/2024) však tvořila doporučení vydaná v Plzeňském kraji již téměř čtyři pětiny všech vydaných doporučení pro školská zařízení. Plzeňský kraj je tak jediným, kde jsou v pedagogicko-psychologických poradnách doporučení pro školská zařízení již zavedenou praxí.

Ve speciálně pedagogických centrech měly počty vydaných doporučení pro školská zařízení v posledních třech letech rostoucí tendenci, přičemž největší nárůst byl zaznamenán ve školním roce 2023/2024 v Ústeckém kraji. Za poslední tři roky bylo ve speciálně pedagogických centrech vydáno celkem 318 doporučení pro školská zařízení.

TABULKA 4.4 | Klienti, kterým bylo vydáno doporučení pro školská zařízení – vývoj v čase

Kraj	PPP			SPC		
	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Praha	5	18	14	4	9	11
Středočeský	0	2	1	3	5	6
Jihočeský	0	1	0	9	4	6
Plzeňský	73	74	109	1	1	0
Karlovarský	0	1	2	10	6	6
Ústecký	2	4	1	1	3	79
Liberecký	0	0	0	0	0	2
Královéhradecký	0	0	5	2	4	4
Pardubický	1	0	0	1	0	4
Vysočina	8	0	0	2	1	7
Jihomoravský	2	2	1	4	10	10
Olomoucký	46	17	1	3	10	2
Zlínský	2	3	5	18	38	22
Moravskoslezský	0	1	0	2	4	4
Celkem	139	123	139	60	95	163

Zdroj: Výkazy MŠMT

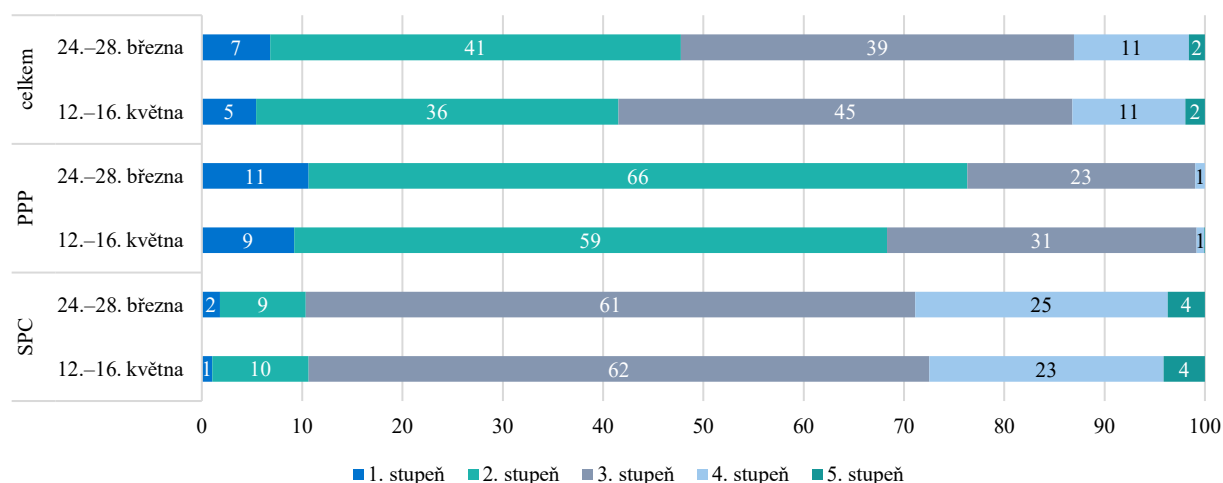
V týdnu od 24. do 28. března bylo v ŠPZ vydáno 28 doporučení pro školní družiny a 2 doporučení pro domov mládeže. Pro školní klub, středisko volného času, internát a základní uměleckou školu nebylo v tomto týdnu vydáno žádné doporučení. V týdnu od 12. do 16. května byl počet doporučení pro školní družiny více než dvojnásobný (63), pro internát bylo vydáno 5 doporučení a pro základní uměleckou školu 3 doporučení. Pro zbylá zařízení doporučení vydána nebyla. Kromě zmiňovaného Plzeňského a Olomouckého kraje byl vyšší počet vydaných doporučení pro školská zařízení zaznamenán také v Praze. I přesto jsou počty vydaných doporučení pro školská zařízení celkově velmi nízké.

Např. Výroční zpráva ČŠI z roku 2023/2024 poukázala na nízkou míru spolupráce školských poradenských zařízení a školských zařízení a ZUŠ (téměř devět z deseti ředitelů ZUŠ uvedlo, že se svou nejbližší pedagogicko-psychologickou poradnou spolupracuje nepravidelně).²⁰

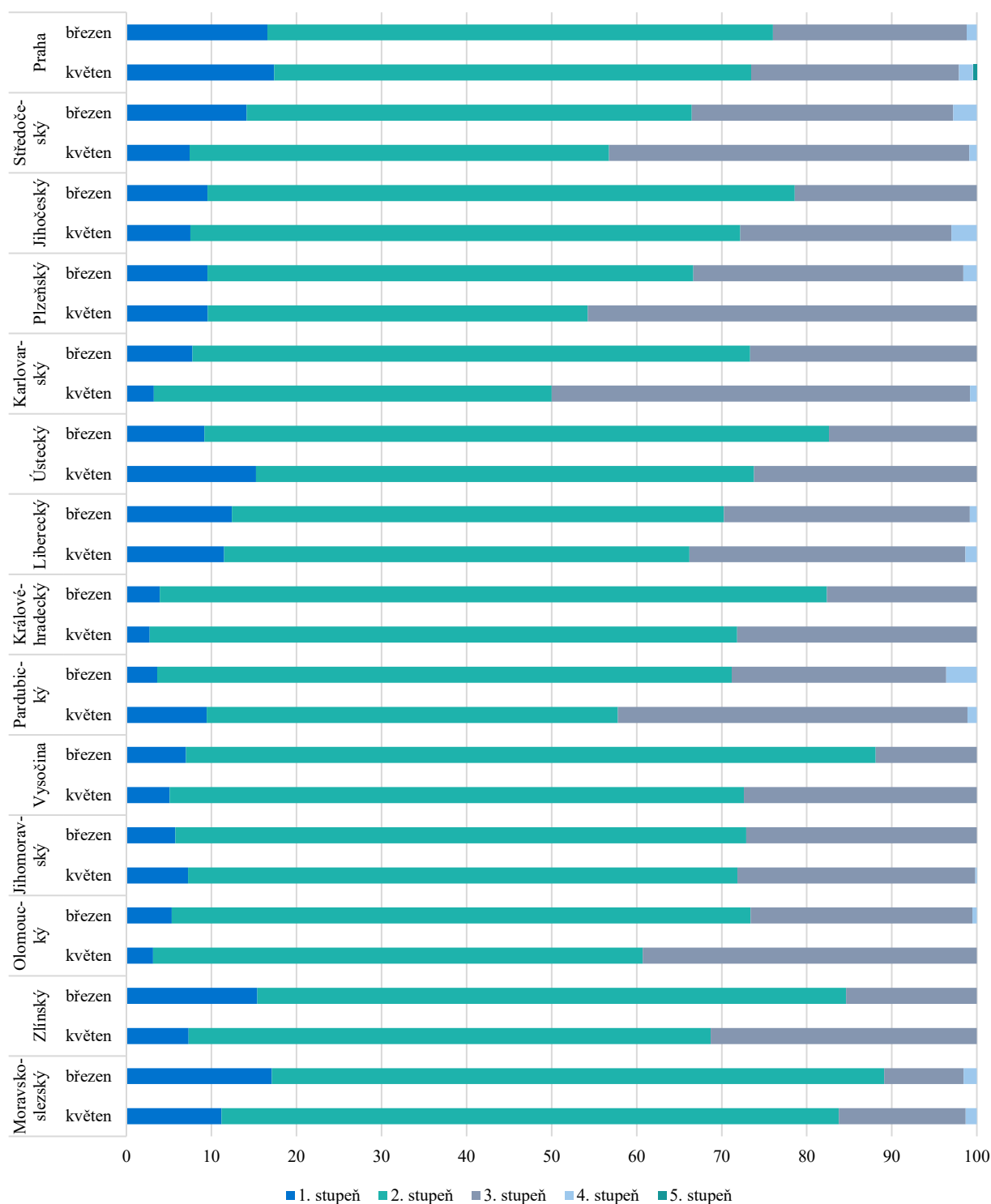
4.2.2 Převažující stupeň podpůrných opatření

O jaký stupeň doporučeného převažujícího stupně podpůrných opatření se jednalo, zjišťovala další otázka šetření. Dvě pětiny doporučení, která byla vydána v týdnu od 24. do 28. března, přiznávaly klientům převažující druhý a třetí stupeň podpůrných opatření. Více než desetina doporučení připadla na převažující čtvrtý stupeň. Převažující první a pátý stupeň podpůrných opatření byly přiznány již menšímu podílu klientů. V týdnu od 12. do 16. května o trochu častěji převažovalo přiznání převažujícího třetího stupně podpůrných opatření oproti převažujícímu druhému stupni.

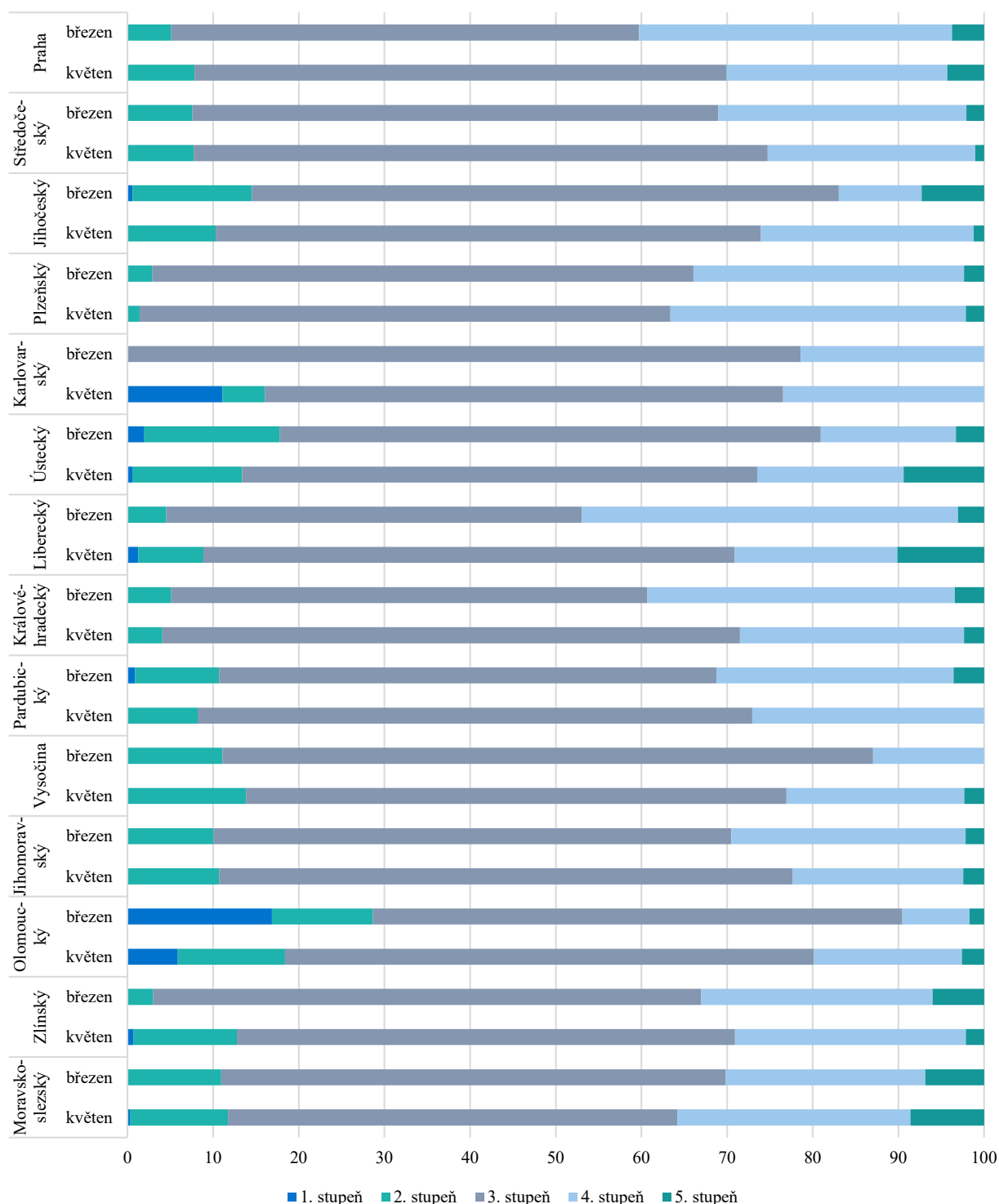
²⁰ Kvalita vzdělávání v České republice. Výroční zpráva 2023/2024. Dostupné z: <https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Vyrocní-zpravy/Kvalita-vzdelavani-ve-skolnim-roce-2023-2024-%E2%80%93-vyr>

GRAF 4.8 | Podíl klientů podle přiznaného převažujícího stupně podpůrných opatření (v %)

Pedagogicko-psychologické poradny předávají těžší případy klientů speciálně pedagogickým centrům, proto je zde odlišná skladba jednotlivých stupňů. Zatímco pedagogicko-psychologické poradny, častěji než speciálně pedagogická centra, doporučují i převažující první stupeň podpůrných opatření, základ jejich práce spočívá v doporučování převažujícího druhého a třetího stupně podpůrných opatření. Opatření převažujícího pátého stupně téměř nedoporučují. Speciálně pedagogická centra naopak nejčastěji doporučují převažující třetí a čtvrtý stupeň podpůrných opatření.

GRAF 4.9 | Podíl klientů podle přiznaného převažujícího stupně podpůrných opatření v PPP – krajské členění (v %)

Ve sledovaném březnovém i květnovém týdnu patřila ke krajům s nejvyšším podílem klientů, kterým byl doporučen převažující první stupeň podpůrných opatření, Praha (17 %), na opačném konci spektra se pak nacházel Královéhradecký kraj (4 %, resp. 3 %). Převažující druhý stupeň byl nejčastěji doporučován v Kraji Vysočina (81 % klientů) v březnovém týdnu a Moravskoslezském kraji v květnovém týdnu (73 %). Nejmenší podíl převažujícího druhého stupně podpůrných opatření byl zaznamenán v březnovém týdnu ve Středočeském kraji (52 %) a v Plzeňském kraji (45 %) v květnovém týdnu. Převažující třetí stupeň byl nejčastěji zastoupen ve Středočeském (31 %, resp. 42 %) a Plzeňském kraji (32 %, resp. 46 %) a také v Karlovarském kraji v květnovém týdnu (49 %). Nejméně často byl doporučen v Moravskoslezském kraji v obou sledovaných týdnech (9 %, resp. 15 %).

GRAF 4.10 | Podíl klientů podle přiznaného převažujícího stupně podpůrných opatření v SPC – krajské členění (v %)

Doporučení převažujícího prvního stupně podpůrných opatření bylo ve speciálně pedagogických centrech zjištěno především v Karlovarském (11 % v květnovém týdnu) a Olomouckém kraji (17 % v březnovém týdnu) a jak již bylo zmíněno, není pro SPC typické. Převažující druhý stupeň podpůrných opatření byl v březnovém týdnu nejběžnější v Ústeckém kraji (16 %), naopak v Karlovarském kraji nebyl doporučen žádnému klientovi. V květnovém týdnu byl převažující druhý stupeň podpůrných opatření nejčastěji zaznamenán v Kraji Vysočina (14 %), zatímco v Plzeňském kraji dosáhl pouze 1 %. Převažující třetí stupeň podpůrných opatření byl v březnovém týdnu v největší míře doporučen klientům v Karlovarském kraji (79 %) a v Kraji Vysočina (76 %), naopak v Libereckém kraji jej obdržela jen necelá polovina klientů (49 %). V květnovém týdnu byl převažující třetí stupeň nejčastější ve Středočeském, Královéhradeckém a Jihomoravském kraji (67 %), nejméně byl zastoupen v Moravskoslezském kraji (52 %). V rámci

převažujícího čtvrtého stupně byly mezi kraji zaznamenány největší rozdíly – SPC Libereckého kraje vykázala 44 % klientů, kterým byl doporučen převažující čtvrtý stupeň podpůrných opatření, zatímco v Olomouckém kraji to bylo jen 8 % klientů. V Olomouckém kraji byl zjištěn společně s Ústeckým krajem také nejnižší podíl v květnovém týdnu (17 %), oproti nejvyššímu zaznamenanému podílu v Plzeňském kraji (35 %). Převažující pátý stupeň podpůrných opatření byl nejčastěji doporučen v Moravskoslezském kraji (v obou týdnech), v Jihočeském kraji (v březnovém týdnu) a v Ústeckém a Libereckém kraji (v květnovém týdnu).

Z výše uvedeného vyplývá, že se jedná o velmi dynamickou oblast a nelze vysledovat žádné jednoznačné tendence napříč kraji v obou sledovaných týdnech.

V dalších částech zprávy bude věnována pozornost vybraným doporučením, např. úpravě podmínek přijímání nebo ukončování vzdělávání, doporučení individuálních vzdělávacích plánů, personálním a dalším podpůrným opatřením.

4.2.3 Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání pro žáky se SVP

V týdnu od 24. do 28. března bylo vydáno 82 doporučení k úpravě podmínek přijímacího řízení na střední školy pro žáky základních škol, a to na 41 pracovištích. Z celkového počtu vydaných doporučení k úpravě podmínek přijímacího řízení, která jsou ve školských poradenských zařízeních realizována v průběhu celého školního roku, se jedná o méně než 1 %. V týdnu od 12. do 16. května jich bylo vydáno 74 na 34 pracovištích. Doporučení pro přijímací řízení se vydávají zejména před jeho zahájením, vyšší počty by tak byly zaznamenány v jiné části roku. Doporučení k přijímacímu řízení vydávaly převážně pedagogicko-psychologické poradny.

TABULKA 4.5 | Počet vydaných doporučení pro žáky druhého stupně ZŠ – doporučení k přijímacímu řízení na SŠ

Kraj	24.–28. března			12.–16. května		
	Celkem	PPP	SPC	Celkem	PPP	SPC
Praha	18	7	11	11	9	2
Středočeský	13	12	1	10	8	2
Jihočeský	1	1	0	12	12	0
Plzeňský	5	0	5	2	2	0
Karlovarský	2	2	0	0	0	0
Ústecký	3	3	0	4	4	0
Liberecký	5	4	1	6	4	2
Královéhradecký	2	1	1	1	0	1
Pardubický	3	3	0	2	2	0
Vysočina	3	2	1	0	0	0
Jihomoravský	23	21	2	15	15	0
Olomoucký	1	1	0	1	1	0
Zlínský	1	1	0	2	2	0
Moravskoslezský	2	1	1	8	8	0
Celkem	82	59	23	74	67	7

Nejvíce doporučení k přijímacímu řízení na střední školy bylo vydáno v Jihomoravském kraji (v obou sledovaných týdnech). Minimální počty byly reportovány ve Zlínském, Olomouckém a Karlovarském kraji.

Podobně doporučení vydaná k úpravě podmínek ukončování vzdělávání pro žáky středních škol, tj. k maturitní a závěrečné zkoušce, kulminují v jiné části roku. V týdnu od 24. do 28. března jich bylo vydáno 100 na 44 pracovištích, v týdnu od 12. do 16. května pak 70 doporučení na 33 pracovištích. Opět je to v jednom sledovaném týdnu méně než 1 % z celkového ročního počtu doporučení k úpravě podmínek konání maturitní nebo závěrečné zkoušky. V obou sledovaných obdobích byla doporučení výrazně častěji vydávána na pracovištích pedagogicko-psychologických poraden.

TABULKA 4.6 | Počet vydaných doporučení pro žáky SŠ – doporučení k maturitní zkoušce, závěrečné zkoušce

Kraj	24.–28. března			12.–16. května		
	Celkem	PPP	SPC	Celkem	PPP	SPC
Praha	16	6	10	1	1	0
Středočeský	17	6	11	11	4	7
Jihočeský	5	2	3	2	2	0
Plzeňský	3	3	0	0	0	0
Karlovarský	0	0	0	0	0	0
Ústecký	2	2	0	18	17	1
Liberecký	4	4	0	2	2	0
Královéhradecký	7	2	5	4	1	3
Pardubický	0	0	0	0	0	0
Vysočina	2	2	0	1	1	0
Jihomoravský	28	26	2	17	16	1
Olomoucký	11	2	9	5	3	2
Zlínský	3	3	0	1	0	1
Moravskoslezský	2	1	1	8	8	0
Celkem	100	59	41	70	55	15

Nejvíce doporučení uzpůsobení podmínek maturitní nebo závěrečné zkoušky bylo zaznamenáno v Jihomoravském kraji (v obou sledovaných obdobích) a v Ústeckém kraji v květnovém týdnu. V Karlovarském a v Pardubickém kraji ve vybraných týdnech k žádnému takovému doporučení nedošlo.

Důvodem významného odchýlení Jihomoravského kraje jak v počtu vydaných doporučení pro úpravu podmínek přijímacího řízení, tak v počtu vydaných doporučení k úpravě maturitní nebo závěrečné zkoušky, by mohly být organizační odlišnosti v průběhu školního roku. V rámci celkových údajů dle ročenek MŠMT za poslední uzavřený školní rok před provedeným šetřením (2023/2024) totiž počet těchto doporučení odpovídá populační velikosti kraje, která je třetí nejvyšší.

4.2.4 Doporučení vzdělávání podle IVP, školy, třídy, oddělení nebo studijní skupiny zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona

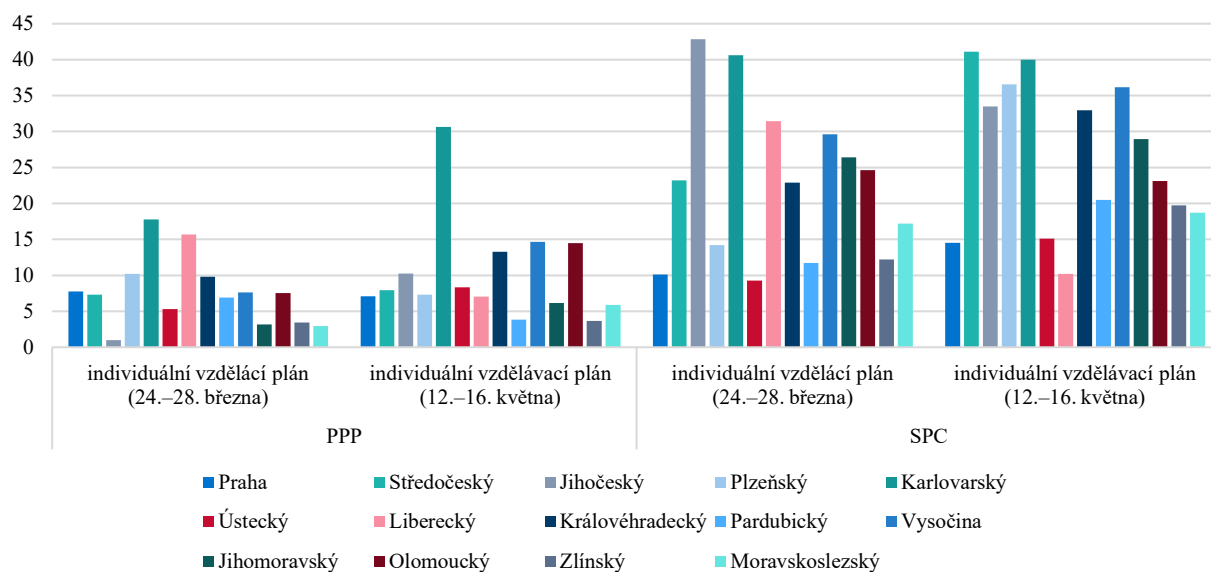
Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (dále i „IVP“) je podpůrným opatřením sloužícím k podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním. Školy jej vypracovávají na základě doporučení školských poradenských zařízení.

Individuální vzdělávací plán byl v týdnu od 24. do 28. března doporučen 594 klientům přibližně v 55 % pracovišť (51 % PPP a 58 % SPC). V průměru se to týkalo 2 klientů na jedno pracoviště. V týdnu od 12. do 16. května byl zaznamenán nárůst počtu doporučených IVP na 1 038. Průměrný počet na jedno pracoviště se tak téměř zdvojnásobil (3,6 klienta). Individuální vzdělávací plány byly doporučovány častěji klientům speciálně pedagogických center.

TABULKA 4.7 | Doporučení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

Kraj	Součet	Průměrný počet doporučení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu 24.–28. března			Součet	Průměrný počet doporučení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu 12.–16. května		
	Celkem	Celkem	PPP	SPC	Celkem	Celkem	PPP	SPC
Praha	62	1,9	1,9	1,8	93	2,8	2,2	3,3
Středočeský	59	1,3	1,2	1,4	119	2,6	1,6	3,6
Jihočeský	70	3,5	0,1	5,3	90	4,5	2,3	5,7
Plzeňský	35	2,9	1,5	4,3	56	4,7	1,2	8,2
Karlovarský	29	3,2	5,3	2,2	60	6,7	12,7	3,7
Ústecký	33	1,2	1,1	1,3	70	2,6	1,6	3,3
Liberecký	41	3,4	4,8	2,8	20	1,5	2,8	1,0
Královéhradecký	40	2,9	2,0	3,3	73	5,2	3,0	6,4
Pardubický	21	2,3	2,0	2,6	31	3,4	1,8	4,8
Vysočina	27	2,7	2,2	3,2	70	7,0	4,6	9,4
Jihomoravský	54	1,5	0,8	2,2	129	3,7	2,0	5,1
Olomoucký	63	3,7	3,0	4,0	99	5,8	6,8	5,4
Zlínský	17	1,1	1,2	1,1	37	2,5	1,8	2,8
Moravskoslezský	43	1,4	0,4	2,8	91	2,9	1,4	4,9
Celkem	594	2,1	1,4	2,5	1 038	3,6	2,4	4,4

GRAF 4.11 | Podíl klientů, kterým byl doporučen individuální vzdělávací plán – krajské členění (v %)

Individuální vzdělávací plán byl doporučen nejvyššímu podílu klientů v Karlovarském kraji (v PPP i SPC v obou sledovaných týdnech), v březnovém týdnu také v SPC v Jihočeském kraji a v květnovém týdnu v SPC ve Středočeském a Plzeňském kraji a v Kraji Vysočina.

Vzdělávání ve školách, třídách, odděleních či studijních skupinách zřízených podle § 16 odst. 9 ŠZ

Ve školách, třídách, odděleních či studijních skupinách zřízených samostatně pro žáky se zdravotním postižením se mohou vzdělávat jen žáci se závažným zdravotním postižením, vzhledem k povaze jejich speciálních vzdělávacích potřeb, k průběhu a výsledkům dosavadního poskytování podpůrných opatření a skutečnosti, že by samotná podpůrná opatření nepostačovala k naplňování jejich vzdělávacích možností a k uplatnění jejich práva na vzdělávání.

TABULKA 4.8 | Doporučení vzdělávání ve třídě, oddělení nebo studijní skupině zřízené podle § 16 odst. 9 ŠZ

Kraj	24.–28. března				12.–16. května			
	Součet	Průměrný počet doporučení na jedno pracoviště			Součet	Průměrný počet doporučení na jedno pracoviště		
	Celkem	Celkem	PPP	SPC	Celkem	Celkem	PPP	SPC
Praha	40	1,2	0,4	1,8	34	1,0	0,6	1,3
Středočeský	40	0,9	0,1	1,6	25	0,5	0,3	0,7
Jihočeský	29	1,5	0,0	2,2	14	0,7	0,0	1,1
Plzeňský	24	2,0	1,2	2,8	18	1,5	0,0	3,0
Karlovarský	14	1,6	2,3	1,2	20	2,2	4,7	1,0
Ústecký	50	1,9	0,5	2,8	77	2,9	0,1	4,8
Liberecký	10	0,8	0,8	0,9	20	1,5	2,5	1,1
Královéhradecký	10	0,7	0,0	1,1	14	1,0	0,0	1,6
Pardubický	10	1,1	1,0	1,2	3	0,3	0,0	0,6
Vysočina	12	1,2	0,4	2,0	21	2,1	0,2	4,0
Jihomoravský	17	0,5	0,0	0,9	66	1,9	0,4	3,2
Olomoucký	24	1,4	0,2	1,9	26	1,5	0,4	2,0
Zlínský	8	0,5	0,0	0,8	13	0,9	0,2	1,2
Moravskoslezský	35	1,2	0,0	2,7	78	2,5	0,0	5,6
Celkem	323	1,1	0,3	1,7	429	1,5	0,4	2,3

V týdnu od 24. do 28. března bylo 323 klientům doporučeno vzdělávání ve třídě, oddělení nebo studijní skupině zřízené podle § 16 odst. 9 ŠZ. V týdnu od 12. do 16. května tento počet mírně stoupl na 429 klientů. Průměrné počty klientů na jedno pracoviště se pohybovaly okolo jednoho až dvou klientů. Členění podle krajů uvádí tabulka 4.8.

TABULKA 4.9 | Doporučení vzdělávání ve škole zřízené podle § 16 odst. 9 ŠZ

Kraj	24.–28. března				12.–16. května			
	Součet	Průměrný počet doporučení na jedno pracoviště			Součet	Průměrný počet doporučení na jedno pracoviště		
	Celkem	Celkem	PPP	SPC	Celkem	Celkem	PPP	SPC
Praha	139	4,2	1,9	5,9	192	5,8	1,1	9,3
Středočeský	71	1,5	0,9	2,2	87	1,9	0,3	3,4
Jihočeský	47	2,4	0,0	3,6	50	2,5	0,0	3,8
Plzeňský	49	4,1	0,0	8,2	43	3,6	0,2	7,0
Karlovarský	1	0,1	0,0	0,2	14	1,6	1,3	1,7
Ústecký	68	2,5	0,4	4,0	131	4,9	1,3	7,3
Liberecký	37	3,1	3,0	3,1	66	5,1	5,3	5,0
Královéhradecký	40	2,9	0,2	4,3	48	3,4	0,6	5,0
Pardubický	46	5,1	2,3	7,4	30	3,3	0,3	5,8
Vysočina	8	0,8	0,2	1,4	16	1,6	0,6	2,6
Jihomoravský	50	1,4	0,1	2,5	78	2,2	0,5	3,7
Olomoucký	54	3,2	1,8	3,8	110	6,5	2,2	8,3
Zlínský	25	1,7	0,0	2,5	39	2,6	0,0	3,9
Moravskoslezský	92	3,1	0,0	7,1	122	3,9	0,0	8,7
Celkem	727	2,5	0,7	3,9	1 026	3,5	0,7	5,6

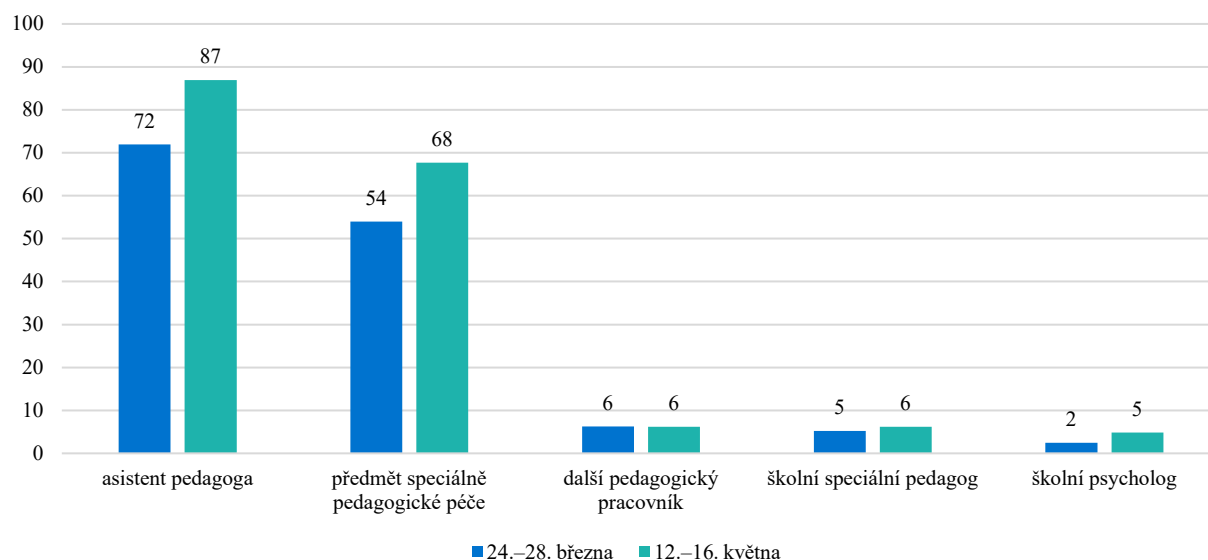
V týdnu od 24. do 28. března bylo doporučeno vzdělávání ve škole zřízené podle § 16 odst. 9 ŠZ celkem 727 klientům, přičemž častěji k tomu docházelo ve speciálně pedagogických centrech (4 klienti na jedno pracoviště SPC oproti 1 klientovi na jedno pracoviště PPP). V týdnu od 12. do 16. května vzrostl tento počet na 1 026 klientů (v průměru 4 klienti na jedno pracoviště). V rámci pedagogicko-psychologických poraden byl vyšší průměrný počet klientů, kterým bylo doporučeno vzdělávání ve škole zřízené podle § 16 odst. 9 ŠZ, zaznamenán pouze v Libereckém kraji

(v obou sledovaných týdnech). Ve speciálně pedagogických centrech byly vyšší počty takových klientů reportovány v Praze a v Moravskoslezském kraji.

4.2.5 Další vybraná podpůrná opatření

Dotazník se zaměřoval také na některá vybraná podpůrná opatření, která byla klientům doporučena v období dvou sledovaných týdnů. Jednalo se o personální doporučení (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník, školní speciální pedagog, školní psycholog) a předmět speciálně pedagogické péče. Klientům byl z těchto podpůrných opatření nejčastěji doporučován asistent pedagoga, následovaný předmětem speciálně pedagogické péče.

GRAF 4.12 | Podíl pracovišť, která vydala alespoň jedno doporučení obsahující vybraná podpůrná opatření (v %)

V březnovém týdnu bylo doporučeno celkem 915 asistentů pedagoga (v průměru 3 asistenti pedagoga na jedno pracoviště), v květnovém týdnu vzrostl jejich počet téměř na dvojnásobek (1 708 asistentů pedagoga, v průměru 6 asistentů na jedno pracoviště). Předmět speciálně pedagogické péče byl v březnu doporučen v 619 případech, v květnu byl jejich počet opět téměř dvojnásobný.

Rozdíly v podílu pracovišť, které doporučily asistenta pedagoga, podle typu ŠPZ (PPP, SPC) nebyly nijak markantní, lišil se však celkový počet vydaných doporučení – v SPC byl významně vyšší. Z celkového počtu klientů, kterým byla vydána nějaká doporučení, byl v týdnu od 24. do 28. března asistent pedagoga doporučen přibližně třetině klientů v SPC a pětině klientů v PPP (v týdnu od 12. do 16. května to bylo 28 % klientů v SPC a 12 klientů v PPP).

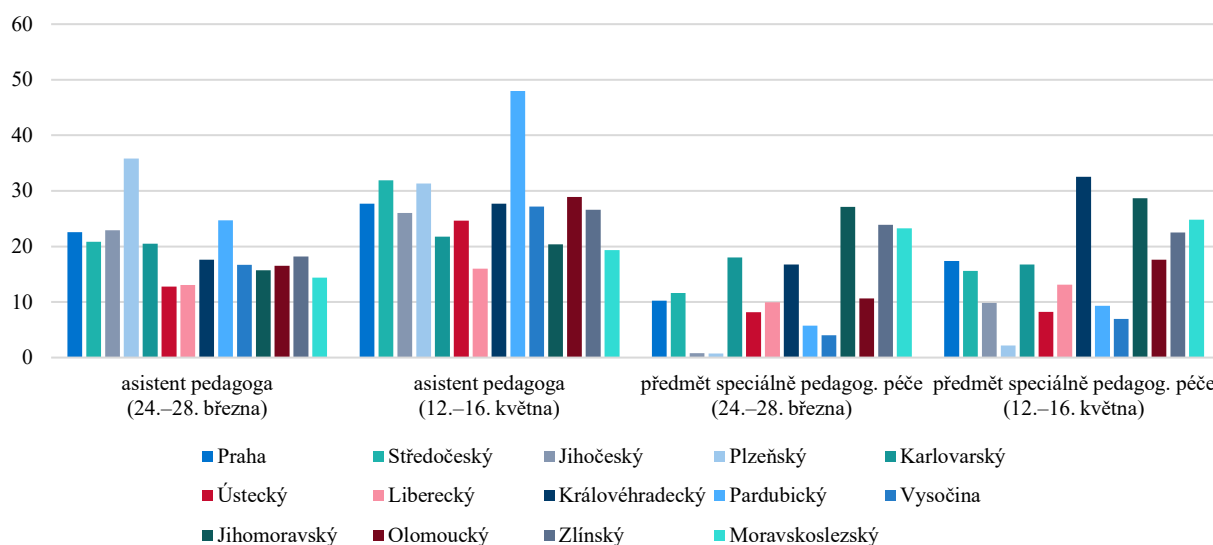
Předmět pedagogické péče byl častěji doporučován v pedagogicko-psychologických poradnách (74 % pracovišť oproti 40 % pracovišť SPC). V PPP se týkal zhruba pětiny klientů, v SPC 14 % klientů, kterým byla vydána doporučení. Rozdíly mezi PPP a SPC vyplývají z odlišného zaměření jednotlivých typů ŠPZ. Speciálně pedagogická centra častěji spolupracují se školami zřízenými podle §16 odst. 9 školského zákona, kde je vzdělávání již ze své podstaty upraveno pro potřeby žáků, kteří je navštěvují. Naopak podpůrné opatření předmět speciálně pedagogické péče je typičtější pro běžné školy v rámci inkluzivních opatření. Následující tabulka uvádí krajské členění za tato dvě nejčastější opatření.

TABULKA 4.10 | Počet vydaných doporučení s podpůrným opatřením asistent pedagoga a předmět speciálně pedagogické péče a jejich průměrný počet na jedno pracoviště

Kraj	Počet celkem – asistent pedagoga		Průměrný počet – asistent pedagoga		Počet celkem – předmět speciálně pedagogické péče		Průměrný počet – předmět speciálně pedagogické péče	
	24.–28. března	12.–16. května	24.–28. března	12.–16. května	24.–28. března	12.–16. května	24.–28. března	12.–16. května
Praha	157	239	4,8	7,2	71	150	2,2	4,5
Středočeský	106	209	2,3	4,5	59	102	1,3	2,2
Jihočeský	60	98	3,0	4,9	2	37	0,1	1,9
Plzeňský	97	72	8,1	6,0	2	5	0,2	0,4
Karlovarský	25	39	2,8	4,3	22	30	2,4	3,3
Ústecký	58	138	2,1	5,1	37	46	1,4	1,7
Liberecký	25	39	1,9	3,0	19	32	1,5	2,5
Královéhradecký	41	80	2,9	5,7	39	94	2,8	6,7
Pardubický	56	144	6,2	16,0	13	28	1,4	3,1
Vysočina	33	78	3,3	7,8	8	20	0,8	2,0
Jihomoravský	84	174	2,4	5,0	145	245	4,1	7,0
Olomoucký	65	149	3,8	8,8	42	91	2,5	5,4
Zlínský	48	103	3,2	6,9	63	87	4,2	5,8
Moravskoslezský	60	146	1,9	4,7	97	187	3,1	6,0
Celkem	915	1 708	3,1	5,9	619	1 154	2,1	4,0

Co se týká krajských rozdílů, nejvyšší průměrný počet vydaných doporučení obsahujících podpůrné opatření asistent pedagoga byl zaznamenán v Plzeňském kraji ve sledovaném březnovém týdnu, v květnovém týdnu pak v Pardubickém kraji, který významně převýšil ostatní kraje. Nejméně asistentů bylo naopak doporučeno v obou sledovaných týdnech v Libereckém kraji. To potvrzují i podíly klientů, kterým byl přiznán asistent pedagoga v rámci podpůrných opatření, z celkového počtu klientů, kterým bylo vydáno doporučení v daném týdnu (viz následující graf).

Předmět speciálně pedagogické péče byl v průměru nejčastěji doporučen v obou sledovaných obdobích v Jihomoravském kraji, v květnovém týdnu také v Královéhradeckém kraji, nejméně naopak v Plzeňském kraji (v obou týdnech).

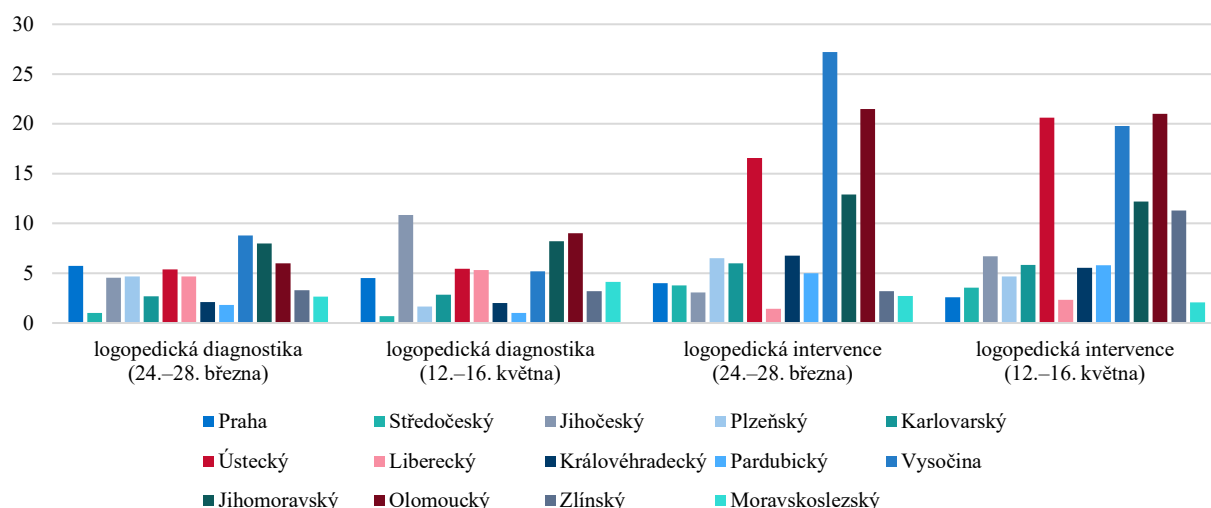
GRAF 4.13 | Podíl klientů s vybranými doporučeními z celkového počtu klientů s doporučením (v %)

Z ostatních podpůrných opatření byl dále ve vybraném březnovém a květnovém týdnu doporučen ve 42, resp. 37 případech školní speciální pedagog, ve 21, resp. 27 případech další pedagogický pracovník a ve 14, resp. 19 případech školní psycholog. Jak je patrné z výše uvedeného grafu (4.12), tato doporučení vydalo pouze 6 % a méně pracovišť ŠPZ.

4.2.6 Logopedická péče

Vzhledem k tomu, že v posledních letech narůstají v populaci dětí a žáků vady řeči, byla v šetření věnována zvýšená pozornost právě logopedické péči. V týdnu od 24. do 28. března 2025 byla v necelé čtvrtině pracovišť (24 %) realizována logopedická diagnostika, která se týkala zhruba 700 klientů. V 28 % pracovišť proběhly logopedické intervence u přibližně 1 300 klientů. Logopedické péči se věnoval pouze malý podíl pracovišť poraden (do 10 %), proto budou výsledky dále prezentovány pouze za speciálně pedagogická centra, kde logopedická péče proběhla častěji (okolo dvou pětín pracovišť). Pro doplnění je třeba uvést, že zaměření na klienty s narušenou komunikační schopností uvedla více než polovina pracovišť PPP i SPC (54 %, resp. 59 %). Z uvedeného vyplývá, že pedagogicko-psychologické poradny se ve sledovaných týdnech více věnovaly jiným činnostem.

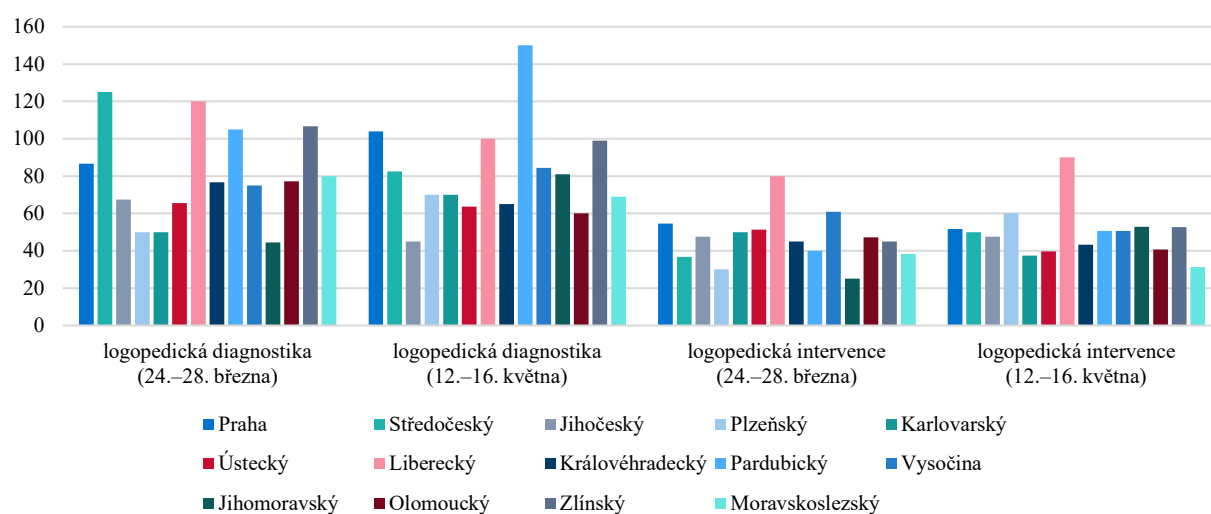
GRAF 4.14 | Průměrný počet klientů v SPC, kterým byla poskytnuta logopedická péče, na jedno pracoviště

Na jedno pracoviště SPC připadali v průměru čtyři klienti, kteří se dostavili k logopedické diagnostice ve sledovaném březnovém týdnu, v květnovém týdnu jich bylo o jednoho více. Logopedické intervence probíhaly v průměru u osmi klientů. Z pohledu na krajské členění je patrné, že průměrný počet klientů na jedno pracoviště, u kterých byla uskutečněna logopedická diagnostika, je vyrovnanější než počet klientů, kteří docházeli na logopedické intervence. Nejvíce se odlišují Kraj Vysočina, Olomoucký a Ústecký kraj, kde logopedické intervence probíhaly ve výrazně větší míře v porovnání s ostatními kraji (v průměru více než 15 klientů v obou sledovaných týdnech).

Na pracovištích, kde probíhala logopedická péče, bylo zjišťováno, kolik času jí bylo věnováno. Logopedická diagnostika trvala v průměru 77 minut, na logopedické intervence pak připadalo v průměru okolo 47 minut.

GRAF 4.15 | Průměrný čas věnovaný logopedické péči na jedno pracoviště SPC (v minutách)

Zjištěné údaje nevykazují žádný jednoznačný trend. Pouze v Pardubickém kraji trvala logopedická diagnostika v obou sledovaných týdnech nad 100 minut. Ve Středočeském, Libereckém, Zlínském kraji a v Praze dosahoval čas věnovaný logopedické diagnostice nadprůměrných hodnot, ale byly zde odlišnosti v jednotlivých týdnech. Co se týká logopedické intervence, významněji se od ostatních krajů odlišoval Liberecký kraj v březnovém i květnovém týdnu, kde intervence trvaly v průměru 80, resp. 90 minut.

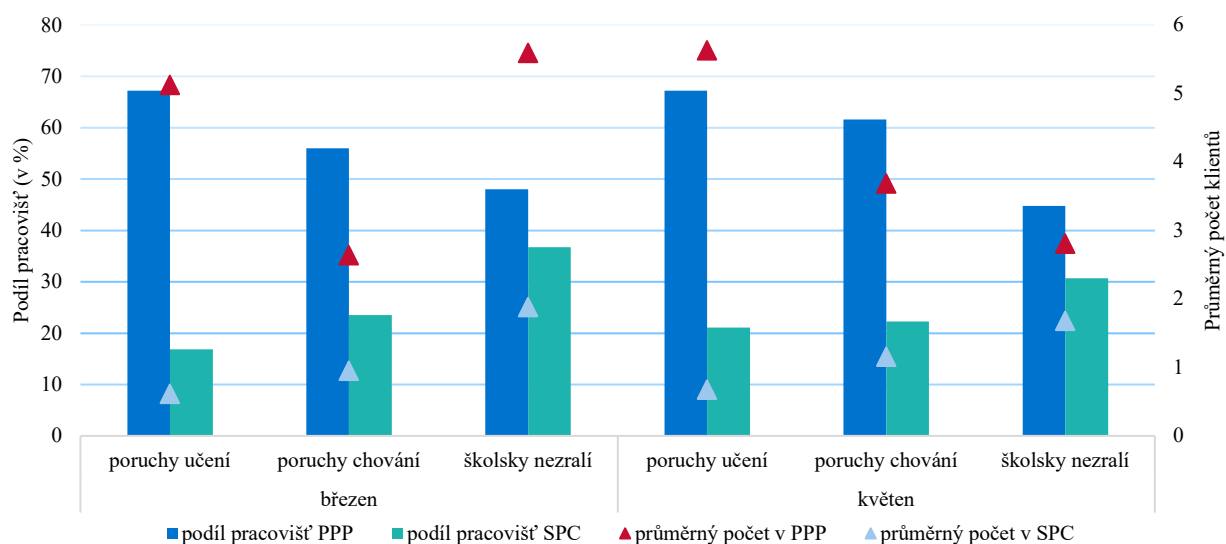
4.2.7 Individuální intervence klientů ve vybraných oblastech

Dále bylo šetření zaměřeno na individuální intervence poskytované klientům s poruchami učení, poruchami chování a klientům školsky nezralým. V týdnu od 24. do 28. března 2025 byly realizovány individuální intervence klientů s poruchami učení v 844 případech, intervence klientů s poruchami chování v 488 případech a školsky nezralých klientů v 1 124 případech, a to přibližně na dvou pětinach pracovišť. V průměru se jednalo o 3 klienty s poruchami učení, 2 klienty s poruchami chování a 4 klienty školsky nezralé na jedno pracoviště.

V týdnu od 12. do 16. května 2025 byla individuální intervence poskytnuta 816 klientům s poruchami učení, 635 klientům s poruchami chování a v 630 případech byla provedena intervence školsky nezralých klientů. V průměru se jednalo o 3 klienty s poruchami učení a 2 klienty s poruchami chování nebo školsky nezralé na jedno pracoviště. Tyto intervence se týkaly opět přibližně dvou pětín pracovišť.

Zatímco intervence klientů s poruchami učení byly v obou sledovaných týdnech prováděny v podobné míře, vzrostly ve druhém sledovaném týdnu počty intervencí klientů s poruchami chování a intervence školsky nezralých klientů ve druhém týdnu poklesly.

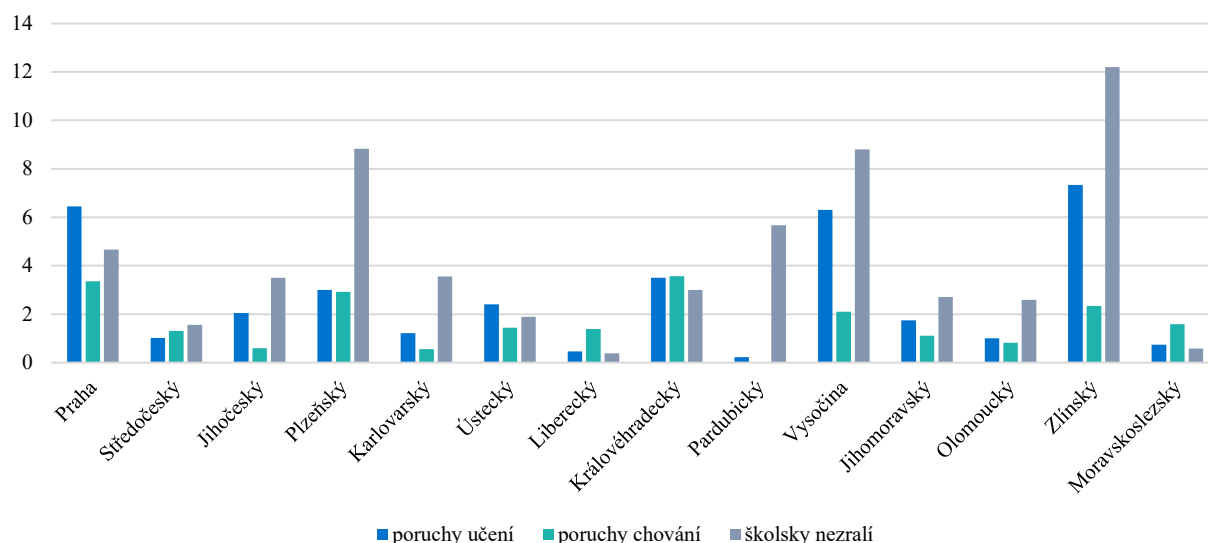
GRAF 4.16 | Vybrané druhy intervencí – podíl pracovišť (v %) a průměrný počet klientů na jedno pracoviště

Uvedené typy intervencí jsou běžnější v pedagogicko-psychologických poradnách – zde se týkaly výrazně vyššího podílu pracovišť a byly zde zaznamenány také vyšší průměrné počty klientů na jedno pracoviště. Tyto rozdíly se týkaly v největší míře klientů s poruchami chování.

GRAF 4.17 | Vybrané druhy intervencí – průměrný počet klientů na jedno pracoviště

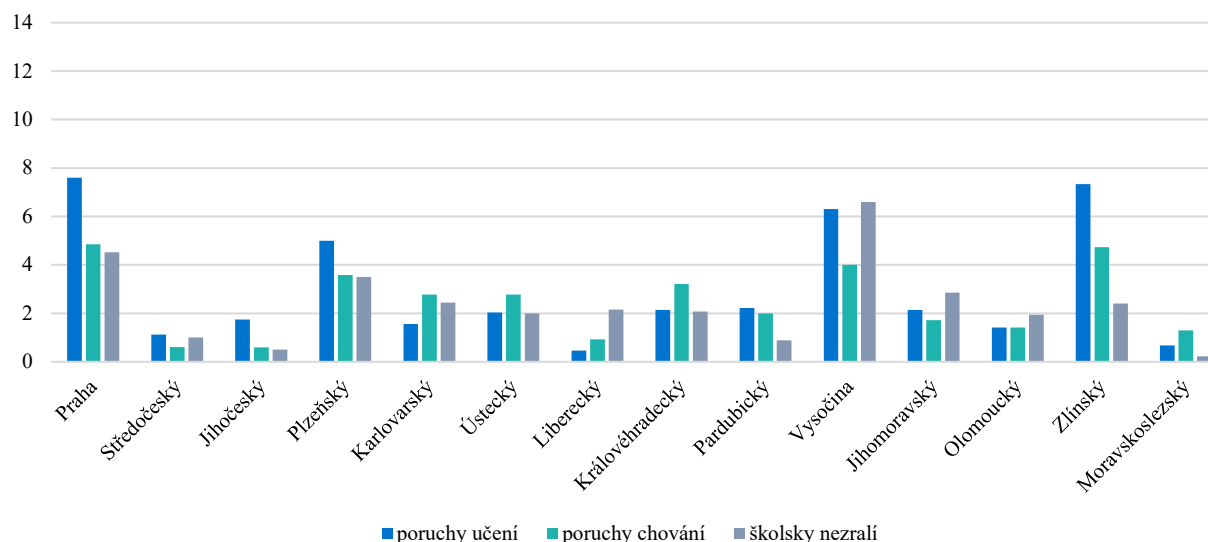
referenční období: 24.–28. března 2025

Z krajského členění vyplývá, že ve Zlínském kraji a Kraji Vysočina ve sledovaném týdnu probíhaly intervence klientů s poruchami učení a školsky nezralých ve větší míře než v ostatních krajích. Intervence klientů s poruchami učení byly častěji zaznamenány ještě v Praze a intervence školsky nezralých v Plzeňském kraji. Intervence klientů s poruchami chování byly v jednotlivých krajích rozloženy rovnoměrněji.

GRAF 4.18 | Vybrané druhy intervencí – průměrný počet klientů na jedno pracoviště

referenční období: 12.–16. května 2025

Podobně i v květnu dosahovaly intervence vyšší míry zastoupení ve Zlínském kraji, Kraji Vysočina, v Praze a v Plzeňském kraji. Stejně jako v ostatních případech je nutné vést v patrnosti, že jde o výpovědi vedoucích pracovníků jednotlivých pracovišť a to, jak interpretovali pojem „individuální intervence“, se může různit.

4.2.8 Návštěvy škol

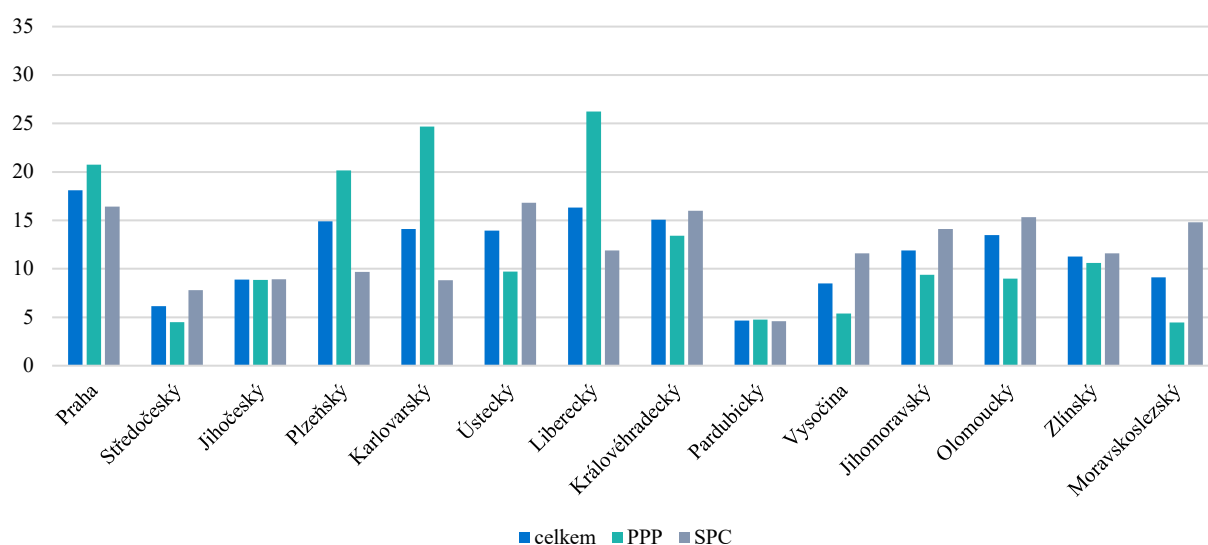
Poslední oblastí, které se šetření ve školských poradenských zařízeních věnovalo, byly návštěvy škol. Odborní pracovníci strávili návštěvami škol celkově okolo 3 300 hodin v týdnu od 24. do 28. května a 3 800 hodin v týdnu od 12. do 16. května. V průměru se jedná o 12, resp. 13 hodin připadajících na jedno pracoviště. Pracovníci přibližně čtvrtiny pracovišť v obou sledovaných týdnech žádnou školu nenavštívili. Jak již bylo několikrát zmíněno, v březnovém týdnu častěji probíhala šetření školní zralosti, na která si zařízení mnohdy vyčleňují speciální prostor,

proto dochází k posunu některých činností na jiné týdny. To se promítlo také do času věnovanému návštěvám škol, který byl v březnu nižší.

Na jednoho pracovníka²¹ připadalo v průměru 1,7 hodiny strávené návštěvami ve školách v březnovém týdnu a 1,9 hodiny v květnovém týdnu. Zatímco v pedagogicko-psychologických poradnách to byla přibližně jedna hodina na jednoho pracovníka (1,1, resp. 1,2), ve speciálně pedagogických centrech byl tento průměrný počet vyšší (2,6, resp. 2,9).

GRAF 4.19 | Průměrný počet hodin strávených ve školách na jedno pracoviště

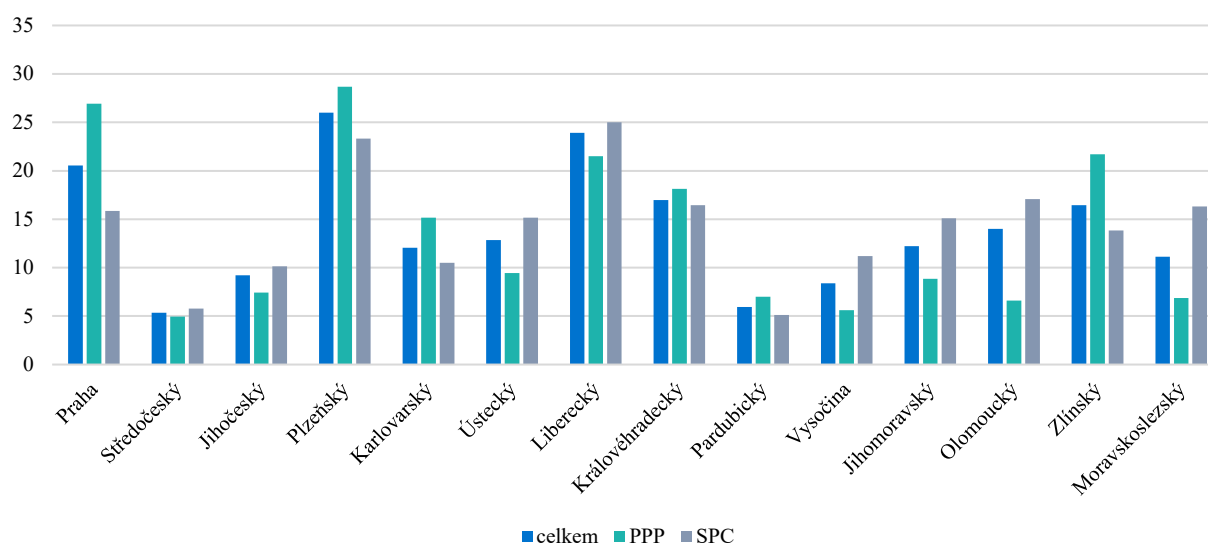
referenční období: 24.–28. března 2025

V březnu strávili nejvíce hodin ve školách v průměru na jedno pracoviště pracovníci pedagogicko-psychologických poraden v Karlovarském, Libereckém, Plzeňském kraji a v Praze (nad 20 hodin), nejméně naopak ve Středočeském, Moravskoslezském a Pardubickém kraji (pod 5 hodin). Ve speciálně pedagogických centrech věnovali pracovníci návštěvám škol v průměru 16 a více hodin v Královéhradeckém kraji, Ústeckém kraji a v Praze, zatímco v Pardubickém kraji to bylo méně než 5 hodin.

GRAF 4.20 | Průměrný počet hodin strávených ve školách na jedno pracoviště

referenční období: 12.–16. května 2025

²¹ Počet pracovníků byl vypočítán jako součet psychologů, speciálních pedagogů a metodiků prevence.

Ve sledovaném květnovém týdnu strávili ve školách nejvíce času pracovníci poraden v Plzeňském, Libereckém, Zlínském kraji a v Praze (nad 20 hodin v průměru na jedno pracoviště) a pracovníci center v Libereckém a Plzeňském kraji (23, resp. 25 hodin). Nejméně hodin bylo zaznamenáno ve Středočeském kraji (PPP i SPC), v Kraji Vysočina (PPP) a v Pardubickém kraji (SPC) – okolo 5 až 6 hodin. Z porovnání obou týdnů je např. patrné, že pracovištím v Pardubickém a Středočeském kraji nezbyl na návštěvy škol příliš velký prostor (ať už z personálních, či organizačních důvodů).

Z výpovědí vedoucích pracovníků dále vyplývá, že podpořit v oblasti spolupráce se školami by potřebovala přibližně pětina zařízení (jak bylo uvedeno výše), a to nejčastěji právě v oblasti času, který by mohli pracovníci věnovat návštěvám škol.

Na úplný závěr dotazníku měli vedoucí pracovníci možnost doplnit komentář k otázkám. Většina vedoucích pracovníků využila tento prostor pro upřesnění specifik sledovaného týdne na daném pracovišti, případně k upřesnění personálního obsazení pracoviště.

5

Doporučení

5 DOPORUČENÍ

Doporučení na úrovni školského poradenského zařízení

Personál:

- Stabilizovat tým prostřednictvím supervizí a mentoringu
- Optimalizovat poměr přímé/nepřímé pedagogické činnosti

Diagnostika:

- Nahradit WISC-III verzí WISC-V (nyní 33 % pracovišť)
- Specifikovat doporučení úprav výstupů na konkrétní oblasti (nyní 7 % klientů)
- Investovat do kulturně citlivých nástrojů

Evidence:

- Standardizovat evidenci OMJ (nyní 77 % pracovišť) a PLPP (nyní 54 % pracovišť)
- Maximálně využívat funkce evidenčních systémů

Intervence:

- Rozšířit kapacity pro individuální intervence
- V SPC posílit intervenční péči oproti diagnostice

Spolupráce:

- Navýšit čas pro návštěvy škol (nyní 1,1–2,9 hod/týden na pracovníka)
- Poskytovat školám konkrétní praktické náměty

Doporučení pro zřizovatele

Kapacity:

- Pravidelně analyzovat dostupnost služeb v území
- Řešit kapacitní problémy v krajích s nejvyšším počtem klientů na pracovníka
- Monitorovat počet klientů na pracovníka (nyní průměrně 168 v PPP, 127 v SPC za školní rok)

Personál:

- Vytvářet motivující pracovní podmínky
- Zajistit pravidelné supervize
- Spolupracovat s univerzitami na získávání absolventů

Financování:

- Zajistit prostředky na diagnostické nástroje, vzdělávání a tlumočníky
- Zohledňovat specifické potřeby jednotlivých pracovišť

Kvalita:

- Využívat výstupy ČŠI pro zlepšování
- Systematicky sbírat a využívat data pro plánování

Doporučení na úrovni systému**Legislativa a metodika:**

- Zajistit jasný výklad předpisů a včasné informování o změnách
- Vytvořit online platformu pro metodické materiály a konzultace
- Standardizovat postupy pro diagnostiku, doporučení a evidenci

Diagnostické nástroje:

- Vytvořit systém pořizování nových diagnostických nástrojů pro ŠPZ
- Koordinovat školení pracovníků v používání nových nástrojů

Personál:

- Podporovat získávání a stabilizaci psychologů a speciálních pedagogů

Data:

- Systematicky sbírat data o činnosti ŠPZ
- Využívat data pro evidence-based rozhodování
- Pravidelně publikovat souhrnné zprávy

A decorative horizontal bar spanning the width of the page. It consists of a long gray rectangle on the left and a smaller gray rectangle on the right. A large, hollow outline of the letter 'P' is positioned to the right of the first rectangle, overlapping the second one.

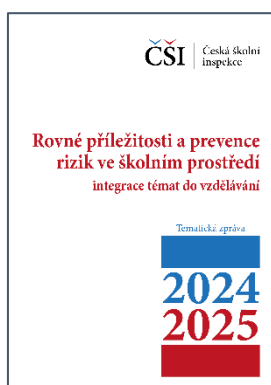
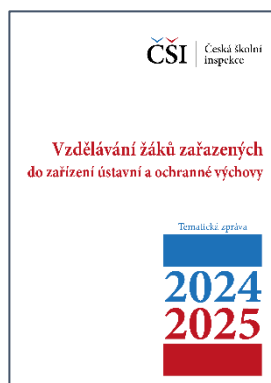
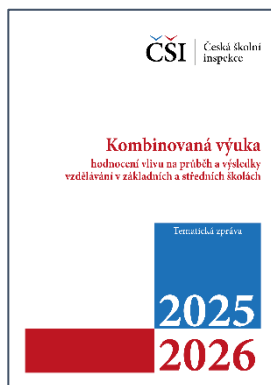
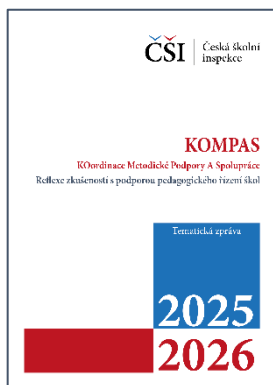
P

Příloha

PŘÍLOHA 1 | Analýzy a publikace České školní inspekce

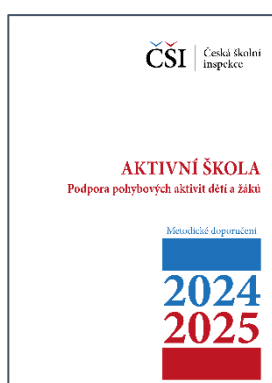
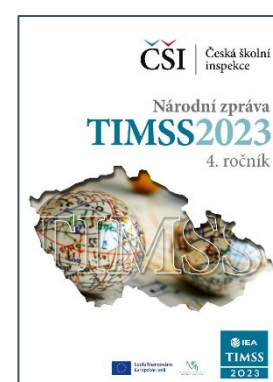
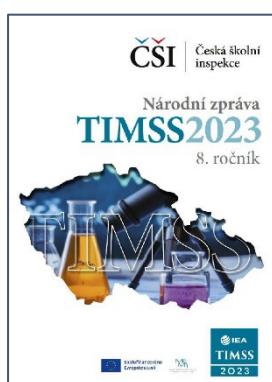
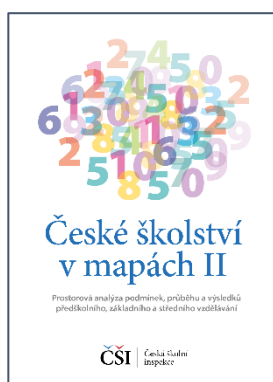
Tematické zprávy

Tematické zprávy nabízejí pohled na kvalitu a efektivitu vzdělávání ve vybraných tématech, která jsou předmětem sledování a hodnocení ze strany České školní inspekce. Také tyto výstupy poskytují zcela zásadní soubor zjištění, dat, závěrů a doporučení využitelných při přijímání opatření směrem k podpoře vzdělávání v České republice.

Další výstupy

Česká školní inspekce připravuje a zveřejňuje také další výstupy analytického či metodického charakteru, z nichž některé jsou využitelné i přímo jednotlivými školami a školskými zařízeními.

Výroční zprávy

Výroční zprávy České školní inspekce každoročně poskytují komplexní výpověď o kvalitě a efektivitě vzdělávání a vzdělávací soustavy České republiky za příslušný školní rok a jsou důležitým zdrojem informací pro řízení vzdělávání a nastavování podpory pro školy a školská zařízení.

Sledujte výstupy České školní inspekce na Facebooku, platformě X a YouTube

ANALÝZY | DATA | PUBLIKACE

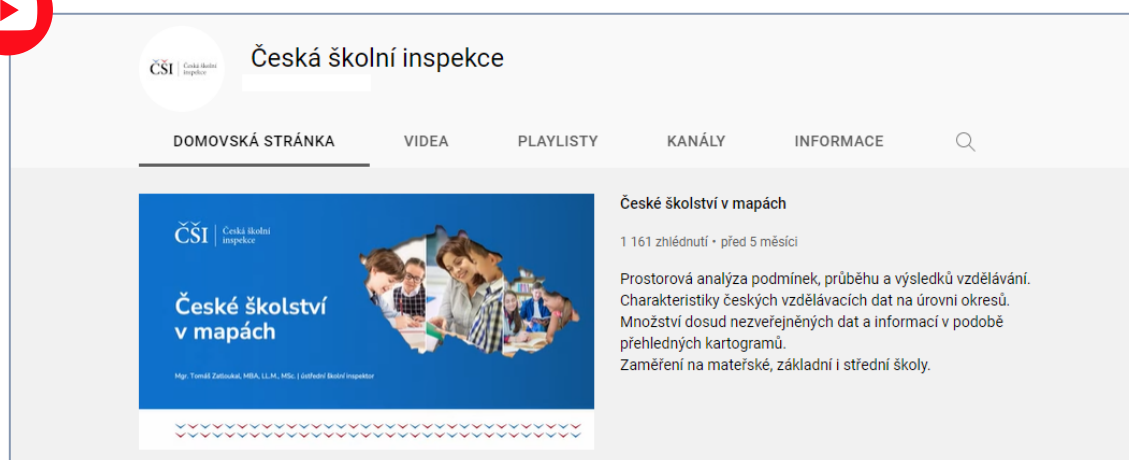
ČSI Česká školní inspekce

Česká školní inspekce - Analýzy, data, publikace

@CSInspekce

Česká školní inspekce je správním úřadem ČR provádějícím hodnocení a kontrolu kvality a efektivitu vzdělávání.

Informační a metodické weby

www.csicr.cz

Česká školní
inspekce

KARIÉRA | VEŘEJNÉ ZAKÁZKY | OTEVŘENÝ ÚŘAD | INFORMAČNÍ SYSTÉMY | KONTAKTY

Základní
informace

Registr
inspekčních
zpráv

Dokumenty

Metodický
portál

Vzdělávání
v datech

Aktuality

VÍCE >>>

VÍCE >>>

VÍCE >>>

www.kvalitniskola.cz

Česká školní
inspekce

Vlastní
hodnocení

Nástroje
pro vlastní
hodnocení

Kritéria
hodnocení

Externí
hodnocení

Náměty a
inspirace

VÍCE >>>

VÍCE >>>

VÍCE >>>

